1

Mūsų Obalsis:
Už Progresą, Taiką ir Demokratiją!

VILNIS

This Issue Consists of Two Parts
PART ONE

VOLUME XXII, No. 19 | KETVIRTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 23, 1941 | 3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL. | TELEPHONE: VICTORY 1455 | KAINA TRYS CENTAI

Nuėmė ir Moralį Embargo Sov. Sąjungai

KASDIENĄ...

Karo krizis
Nauji frontai
"Moralis embargo"
Japonai bijo

Militariniai žinovai Washingtone mano, jog karas pasieks krizio laipsnį **apie vidurį kovo mėnesio.** Sako, susidarys naujas frontas Balkanuose.

Pacifike taipjau gali buti naujas karo frontas.

- - -

Pulk. William Donovan pasiųstas į Afriką ir Balkanus patikrinti galimybes naujo fronto.

Sakoma, generolas Weygand, francuzų armijos viršila Afrikoj, visai nusvyręs Anglijos pusėn. Jis žada stoti prieš Italiją, bet Amerika turi pirma aprupinti jo armiją amunicija.

- - -

Jugoslavija ir Turkija irgi eisią prieš Vokietiją, jei bus pristatyta amunicijos.

Sumušus italus Afrikoj, gen. Weygand persikeltų į Balkanus ir ten prasidėtų prieš Vokietiją naujas karo frontas.

Bet visiems planams ta sąlyga velkasi paskui: **Amerika turi parupinti ginklų ir amunicijos.**

Gal nauji frontai tik tam ir sugalvoti.

- - -

Amerikos "moralis embargo" Sovietų Sąjungai orlaivių ir ginklų pardavimui nuimtas. Tai labai reikšmingas diplomatinis žingsnis.

Tas rodo žymų santikių pagerėjimą tarp šių dviejų šalių.

- - -

Winston Churchill ir vėl atsisakė paskelbti Anglijos karo tikslus.

Kodėl?

Anglijoj yra keletas "valdžių," kurios laukia, kad Anglija laimėjus jas atsteigs. Matomai, bijomasi pasakyti kas joms nemalonaus.

Laimėjus, Anglija gal norės antros Versalės, o tam atsiras labai daug priešingų.

- - -

Ir Washingtonas tuo susidomėjęs. Sakoma, p. Hopkinso vizitas Londonan turi tikslą patirti anglų karo tikslus.

Versalės taika patvarkė taip: **Kas geriausia—Anglija pasiėmė.**

Kas liko—Francuzijai atidavė.

Skolas paliko Amerikai.

Antra tokia taika nedaug ką sužavėtų, o geresnė Britų imperializmui negeistina. Tai ir tylima.

- - -

Yosuke Matsuokos, Japonijos užsienio reikalų ministerio, kalba, pusiau raginimas, pusiau grąsinimas Amerikai neiti karan, rodo, kad ir Japonijos vyriausybė bijo karo.

Tokioj jau nėra to entuziazmo, to šukavimo kaip seniau.

- - -

Japonai turėjo kelis susikirtimus su Sovietais ant Mongolijos ir Mandžiurijos rubežiaus. Sakoma, tai daryta išbandymui.

Po to išnyko "incidentai" ant to rubežiaus.

Japonų militaristai žadėjo į 3 mėnesius Kiniją užkariauti, o jau ketvirtas metas kaip nejveikia.

Gal delto dar vienas karo frontas jau nevilioja juos.

- - -

Hearsto berniokai, Boake Carter ir kiti, pyksta, kad ir prezidentas Rooseveltas, ir Valstybės sekretorius Cordell Hull, Staliną iš diktatorių, o Sovietų Sąjungą iš agresorių išskiria.

Mat nepasiklausė peckelių, kurie sakoką bosas liepia.

V. Andrulis.

ANGLIJOS KARIUOMENĖ PRASIMUŠĖ Į TOBRUKĄ; VEJA ITALUS TOLYN IR KITUOSE FRONTUOSE

Italija Pradėjo Didžiausią Ofensyvą prieš Graikus Albanijoj; Rumanijoj Tęsias Kautynės, Armija Valdo Kraštą

CAIRO, sausio 22. — Anglijos armija Libijoj pramušė Tobruko tvirtoves ir baigia paimti miestą. Net 8 mylių ruoštu anglai prasilaužė ir veržiasi vidun, apsupdami apie 20,000 Italijos armijos tvirtovėse.

Tobrukas yra viena pačių stipriausių Italijos tvirtovių. Paėmus tą miestą sekančios dvi bazės—Bomba ir Derna busią lengviau.

Rytų Afrikos fronte anglai irgi veja italus toliau. Eritrejoj italai gerokai sumušti traukiasi toliau.

(Rymo pranešimai irgi pripažysta, kad anglai prasimušė į Tobruką per italų tvirtoves).

ATĖNAI, sausio 22. — Italija prisiuntė naujas jėgas—aviacijos, tankų ir infanterijos prieš graikus Albanijoj.

Bangos orlaivių skraido ir atakuoja graikus.

Aršiausi mūšiai buvo Klisura srityje.

Generolas Ugo Cavallero, kuris komanduoja visom italų spėkom Albanijoj, dedąs didelės svarbos ant Klisuros fronto.

Italijos aviacija bombardavo Graikijos miestus Soliniką ir Volos, taipgi bombarduoja salą Agėjos jūroj.

ANTONESCU VYRIAUSYBĖ NUVERSTA, SAKO FAŠISTAI

Bucharestas, sausio 22.—Per radiją paskelbta, kad geležinė gvardija (Rumanijos fašistai) nuvertė Ion Antonescu ministeriją ir patys valdžią paėmė į savo rankas.

Antonescu irgi buvo fašistų partijos žmogus, bet jisai priešinosi kai kuriems fašistų žygiams. Fašistai buvo labai priešingi grąžinimui dalies Transylvanijos Vengrijai ir dalies Dobružo Bulgarijai.

(Ankstyvesni pranešimai sako, kad armija valdo Rumaniją ir nuslopino fašistų pasipriešinimą Antonescu valdžiai).

Sydney, Australija. — Pranešimas australiečių armijos štabo Libijoj sako, kad Tobrukas jau esąs paimtas.

Rymo pranešimai sako, kad Tobruko tvirtoves pralaužė Australijos ir Francuzijos (De Gaullės) armijos, kurios žymiausia figuruoją Libijos fronte.

Tokio. — Japonijos vyriausybė reikalauja "ašies" valdžios, kad bent jos pripažintų Kinijoj japonų uždėtą valdžią Wang Ching-wei.

Turkija Vėlei Persergsti Aši Neliesti Jos Rubežių

Istanbulis, sausio 22. — Turkijos spauda vėl įspėja "ašies" valdžias nedaryti žygių artyn Turkijos sienų, nes į tai ji atsakysianti karu.

"Kas bandys atakuoti Turkijos plieno tvirtoves Trakeijoj, turės sukluptį," sako turkų spauda.

"Balkanų frontas" galįs sudaryti 100 divizijų armiją.

Anglijos Pasažieriniai Laivai Per Atlantiką Sulaikyta

New York, sausio 22.—Plaukiojimas Anglijos pasažierinių laivų į Ameriką sulaikytas, iš priežasties didelio pavojaus, nes Vokietijos bombnešiai toli nuo krašto atakuoja laivus.

TYRINĖJA LAIVO NELAIMĘ

Boston, Mass. — Valdžia tyrinėja priežastį taip staigaus nuskendimo žvejų laivo, kur 18 žmonių prigėrė. Laivas atsimušęs į baržą plyšo pusiau.

Buenos Aires. — Japonijos prekybinė misija važinėja po Argentiną.

Dvylika Angliakasių Apdegė Ekspliozijoj

Charleston, W. V., sausio 22.—Carswell kasykloj, Koppers Coal kompanijos, įvykus ekspliozija, kurioje "nuo 12 iki 15" angliakasių apdegė.

Valstijos inspektorius įsakęs pravesti tyrinėjimą ekspliozijos priežasties.

Versta Vilkti Plugą, Ji Nužudė Savo Vyrą

Portsmouth, Ohio, sausio 22.—Mrs. Goldie Pauley, 30 metų, atėjus pas šerifą pasidavė pasisakius, kad ji užmušė savo vyrą. Ji teisinosi, kad vyras ją vertęs vilkti plugą, taipgi jis grąsinęs nužudyti ją ir penkis jų vaikus.

PHILLIPS TARĖSI SU ITALIJOS UŽSIENIO MINISTERIU

Rymas. — Amerikos ambasadorius Italijai William Phillips tarėsi su grafu Ciano, Italijos užsienio reikalų ministeriu apie "ašies" konferenciją. Phillips norėjo informacijų apie Hitlerio ir Mussolinio mitingą.

ISGABENO 54,000 ITALŲ

Londonas. — Anglijos laivai išgabeno iš Šiaurinės Afrikos 54,000 Italijos kareivių, paimtų nelaisvėn ir daug karo medžiagos.

7,000 Darbininkų Išeina Streikuoti

REIKALAUJA ALGŲ PAKĖLIMO IR SUTARTIES

Milwaukee, Wis., sausio 22.—UAW unijos nariai nubalsavo 5,958 prieš 758 bals. skelbti streiką Allis Chalmers Manufacturing kompanijos įmonėj, West Allis, Wis.

Toj įmonėj dirbama traktoriai, elektros jėgos turbinai ir kita sunki mašinerija.

Kompanija turi valdžios užsakymą už $20,000,000. Darbininkai reikalauja algų pakėlimo, nes viskas pabrangę, bet kompanija nenori pildyti reikalavimo.

Unija taipgi nori geresnio užtikrinimo, geresnės sutarties.

Unija taipgi reikalauja grąžinti darban 1,000 darbininkų, kurie paleisti iš darbo ir kurių kompanija nenori atgal grąžinti. Vietoj to, samdo naujus.

International Harvester kompanijos darbininkai bent penkiuose miestuose apie Chicagą irgi balsuoja streiko klausimą.

Trock Falls, Ill., jau išėjo streikan.

Kometų Atradėjas ir Mokytojas Numirė

Des Moines, Ia., sausio 22. — Daniel Walter Morehouse, žymus astronomas ir prezidentas Drake Universiteto, mirė vakar savo namuose.

Dr. Morehouse pasižymėjęs kometų atradimu. Jis buvo astronomas ir pedagogas.

Washingtonas. — Aukščiausio Teismo narys James Clark McReynolds, sako, rezignuosiąs. Jis yra 79 metų ir išbuvęs teisėju 26 metus.

Berlynas. — Vokiečių lakunai bombardavo Margate prieplauką Thames upės žiotyse, netoli Londono.

Anglijos Žmonės Priešingi Verstinam Darbui

SMERKIA VERSTINĄ DARBĄ VYRAMS IR MOTERIMS

Londonas, sausio 22. — Vyriausybei paskelbus, kad bus draftuojama karo darbams visi vyrai ir moterys, sukėlė audrą protestų.

Parlamente irgi kilo pasipriešinimas. Atsirado ir konservatyvų partijos žmonių, kurie tam priešinasi.

Darbo unijos, abelnai darbininkų organizacijos kelia protestus prieš verstinį darbą.

Tą planą paskelbė Ernest Bevin, darbo ministeris, kuris taipgi yra ir Darbo Partijos narys. Tarpe darbiečių pasireiškė didelio pasipiktinimo tuo.

William Galacher, komunistas parlamento narys pareiškė, jog Bevinas vyriausybės naudojamas slopinimui darbininkų teisių, kuomet monopolistinis kapitalas tęsia darbininkų išnaudojimą.

James Griffiths pareiškė, jog pirmiaus Anglijos industrinė mašinerija rudijo, o milionai žmonių neturėjo darbo. Fabrikantai nepaisė, nes jiems nesimatė pelno. O dabar taip skubinama dirbti karo reikmenis, kad varto verstinai prie darbo.

"Šis komunikatas taipgi pasiųstas Amerikos fabrikantams ir eksportuotojams".

Moralis embargo pasilieka, kaip buvęs prieš kitas šalis, kurios buvo sužymėtos tame prez. Roosevelto pareiškime, tik Sovietų Sąjunga iš jų išskaityta.

Pažymėtina, kad prez. Roosevelas savo kalbose prieš diktaturas išskiria Sovietų Sąjungą, taipgi Valstybės sekretorius Cordell Hull savo pareiškime prieš agresorius taikė tik Italijai ir Vokietijai.

Šis Roosevelto Administracijos žygis žymiai paveiks pagerinimui santykių Sovietų Sąjungos ir Amerikos. Jis ir darytas, sakoma, tuo tikslu.

Jau ir dabar santykiai kur kas geresni, kaip buvo kiek laiko atgal.

Kinai Nuskandino Du Japonijos Karo Laivus Upėje

Hongkong, sausio 22. — Kinų paupio batarejos apšaudė ir nuskandino Japonijos karo ir transporto laivą Yangtze upėj, aukščiau Nankingo.

Daugelis kareivių vežemų transporto laive prigėrė. Taipgi nuskendo daug ginklų ir amunicijos.

Hongkong. — Japonų karo laivas sulaikęs Panamos prekinį laivą Marion Kinijos pakraštyje.

DARBININKAM NAUJI BUTAI LIETUVOJE

Kaunas (Elta). — Vilijampolėje pradėta didelė darbininkam butų kolonijų statyba. Tilžės gatvėje statoma 12 viena-aukščių namukų po keturis butus kiekviename. Namuke bus du butai iš dviejų kambarių ir virtuvės kiekvienas ir du butai iš vieno kambario ir virtuvės.

Ten pat statomi 6 ukio nameliai, kuriuose kiekvienam butui skiriama vienas sandėliukas, o 8 butams—viena skalbykla. Sagaičio ir J. Dambrauskos muriniukų brigados ryšiumi su rinkimais į TSRS Aukščiausiąją Tarybą nutarė tarp savęs lenktyniauti, pasižadėdamos darbo našumą pakelti 50 nuoš. Abi brigados ne tik tęsėjo savo pasižadėjimus, bet prie 6 namukų statybos savo pasižadėjimus darbo našumą kelti viršijo: M. Sagaičio brigada visu 100 nuoš., o J. Dambrausko brigada—65 nuoš.

Varnių gatvėje statomi 4 namai: 2 po 16 ir 2 po 12 butų kiekviename. Butai bus iš dviejų kambarių ir virtuvės kiekvienas. Dar kitoje vietoje statoma 26 namukai po 4 butus kiekvienas ir 13 ukio namelių su sandėliukais ir ukio trobėsiais. Prie visos šios statybos dirba apie 350 darbininkų, kurie pasižadėję 208 butų statybą užbaigti ligi naujų metų.

NUBAUDĖ NORĖJUSĮ PAPIRKTI ŽEMĖS KOMISIJĄ

Kėdainiai. — Tadas Jankauskas pasmerktas 6 mėnesiams kalėjimo už tai, kad handė papirkti žemės ukio komisijos pirmininką ir kitą komisijos narį, kad jam geriausią žemės šmotą paliktų.

Bausmė jam tačiaus suspenduota, jei per tris metus neprasikals.

SKAITLINGI MITINGAI, ŽMONĖS PATENKINTI

Ukmergė. — Mitinge Širvintuose dalyvavo 1,200 žmonių; Giedraičiuose 800; Dubinguose 450; Kavarske 1,000; Kurkliuose 850. Įvyko ir kitur mitingai ir visuose žmonės išreiškė didelio pasitenkinimo nauju gyvenimu—žemės gavimu, valdžios parama ir tt.

—Mes ilgai laukėme ir troškom to,—sako susirinkę valstiečiai.

VALSTYBĖS SEKRETORIUS INFORMAVO SOVIETŲ AMBASADORIŲ; SAKO, JAM SMAGU TAI PRANĖŠTI

Sovietai Pabrėžia Savo Neutralų Nusistatymą; Šalis Žymiai Pakilus; Amerikos Žurnalistas Radęs Žymių Pagerėjimų

Washingtonas, sausio 22. — Roosevelto administracija paskelbė, jog nuima "moralį embargo" Sovietų Sąjungai, kuris uždėtas gruodžio mėnesį, 1939 metais.

Tas embargo išreiškė valdžios priešingumą parduoti Sovietų Sąjungai Amerikos orlaivius, kai kuriuos svarbius metalus ir karo reikmenis.

Veikiantis Valstybės Sekretorius Sumner Welles, savo laiške Sovietų ambasadoriui, Washingtone, Konstantinui Umanskiui, rašo:

"Sekant musų pastarąjį pasitarimą, man smagu pranešti, kad Jungtinių Valstijų valdžia nusprendė, jog nusistatymas Prezidento paskelbtas spaudoj gruodžio 2, 1939 metais, reikale 'moralio embargo', jau nebus daugiau naudojamas prieš Sąjungą Sovietų Socialistinių Respublikų.

"Šis komunikatas taipgi pasiųstas Amerikos fabrikantams ir eksportuotojams".

Moralis embargo pasilieka, kaip buvęs prieš kitas šalis, kurios buvo sužymėtos tame prez. Roosevelto pareiškime, tik Sovietų Sąjunga iš jų išskaityta.

Pažymėtina, kad prez. Roosevelas savo kalbose prieš diktaturas išskiria Sovietų Sąjungą, taipgi Valstybės sekretorius Cordell Hull savo pareiškime prieš agresorius taikė tik Italijai ir Vokietijai.

Šis Roosevelto Administracijos žygis žymiai paveiks pagerinimui santykių Sovietų Sąjungos ir Amerikos. Jis ir darytas, sakoma, tuo tikslu.

Jau ir dabar santykiai kur kas geresni, kaip buvo kiek laiko atgal.

Maskva, sausio 22. — Laike minėjimo 17 metų sukakties nuo Lenino mirties, Sovietų spauda ir valdžios autoritetai pabrėžė svarbą Sovietų Sąjungos neutralumo.

Sovietai ir toliau laikysis neutraliai, nerems nei vienos kariaujančių pusių ir su abiems palaikys ryšius, kiek tai bus galima.

Sovietų spauda pažymi, kad neutralus laikymasis žymiai prisidėjęs prie šalies pakėlimo, kuomet kitos šalys viena kitą naikina baisiame kare.

Maskva, sausio 22. — Walter Duranty, korespondentas North American Newspaper Alliance, pirmiau čia buvęs ir dabar vėl sugryžęs, stebisi žymiais pagerinimais Sovietų šalyj.

Jis sako, kad jį stebina to[illegible] žymi permaina į taip [illegible]as. [illegible] laiką. Krautuvėse visko yra daugiau, kaip pirkėjai reikalauja. Žmonės pasitenkinę.

Armija ir laivynas gerokai pertvarkyta, kad geriau prisitaikius naujovinio karo sąlygom.

Industrijoj ir visame gyvenime matosi pasikeitimų gerojon pusėn.

Karo Departmentas Remia Labor Akto Laužytoją

Detroit, Mich., sausio 22. — R. J. Thomas, prezidentas UAW unijos, pareiškė, jog Karo Departmentas duoda Fordo kompanijai užsakymus ir tuo budu apsigynimo darbų lėšomis paremia jau kelis sykius sulaužiusį Wagnerio Aktą fabrikantą, kuris aršiai nusiteikęs prieš darbo unijas.

Priversti Fordą nelaužyti Wagnerio Aktą buvo galima neduodant jam apsigynimo užsakymų. Karo Departmentas buvo tame informuotas, bet vistiek užsakė pas Fordą armijai "midget" (mažyčių) trokų.

Tie trokai turės buti ne sunkesni 2,000 svarų.

Washingtonas. — Atstovų buto apropriacijų komitetas užgyrė skyrimą $313,500,000 pastatymui 200 važnos laivų.

Londonas. — Du nazių orlaiviai, kurie dienos šviesoj bombardavo Kent pakraštį, nušauti.

Trys Vaikai Žuvo Gaisre, Motina Begelbėdama Juos Apdegė

Fairview, Mich., sausio 22.—Dan Yoder, farmerio namus užsidegus, penki jo vaikai išsigelbėjo, bet trys sudegė. Motina norėdama vaikus išgelbėti pati apdegė. Sudegę vaikai—duktė 12, vienas sunus 8, kitas 5 metų.

Thailandas ir Indo-Kinija Nori Sustaikyti

Singapore, sausio 22. — Pranešimai iš Hanoi ir Bangkong sako, kad Indo-Kinija ir Thai (Siamas) nori susitaikyti.

Tų šalių armijos jau senai daro vieną ant kitos puldinėjimus pasieniuose. Įvykę gan stambių mušių.

Indo-Kinija yra Francuzijos kolonija.

Churchill Atsisako Paskelbti Anglijos Karo Tikslus

Londonas, sausio 22. — Premieras Churchill atsisakė paskelbti Anglijos karo tikslus, taipgi planus taikai ir tt. Jis nesako to ir parlamento nariams.

Girdi, visi žmonės žino, kad Anglija kariauja prieš nazių tiraniją, tai ir viskas šiuo tarpu.

Bet savo karo tikslų Anglijos vyriausybė nesakys iki bus tikra, kad Anglija gali išsilaikyti.

Lietuvos TSR VALSTYBINĖ BIBLIOTEKA
721271

"VILNIS"
(The Surge)
LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year $5.50; six months $3.75. Chicago $7.50; six months $3.75; foreign countries $8.00; six months $4.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year $3.00; ½ yr. $1.00; outside of Chicago, 1 yr. $1.50 half year 75c.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1453

Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kas Gerai Tai Gerai

Šios šalies valstybės departmentas pranešė Sovietų Sąjungos ambasadoriui K. Umanskiui, kad Sovietų Sąjungai nebus taikoma "moralinis embargo," kurį prez. Rooseveltas buvo paskelbęs SSSR laike finų karo. Apie atšaukimą "moralinio embargo" valstybės departmentas pranešė atitinkamiems Amerikos manufekčeriams ir eksporteriams.

Šis atšaukimas "moralinio embargo" yra svarbus žingsnis pirmyn, gerinant santykius tarpe Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos. Apie tų santykių laipsnišką gerėjimą mes jau rašėme vakar dienos "Vilnyje."

Galbut, valstybės departmentas priėjo išvados, kad jo buvo perdaug pasikarščiuota laike finų karo. Mes to nežinome. Gana to, kad ambasadoriaus Umanskio pasikalbėjimuose su valstybės departmento pareigunais šis klausimas apie "moralinį embargo" išsisprendė teigiamai ir tas embargo tinkamai sulikviduotas.

Dabar galima laukti, kad Amerikos biznis su Sovietų Sąjunga dar labiau išsiplės.

Palaidojimas "moralinio embargo" labai nepatiks tuliems rėksniams, jų tarpe ir lietuviškiems, kurie mano, kad Washingtonas turi vesti piktą politiką SSSR atžvilgiu. Tie rėksniai panašųs anarchistuojantiems gaivalams, kurie mano, kad juo blogiau, tuo geriau.

Ant jų galvos užpilta šalto vandens.

Fordukų Paroda

Rodosi, tai mažas dalykas kas kokiuo automobiliu važiuoja, bet jeigu valdiškam parade "fordukai" užima pernelyg svarbią vietą, tai yra savos rųšies demonstracija prieš... Wagnerio įstatymą. Taip buvo prez. Roosevelto inauguracinėj parodoj, kur šimtas šviežių "fordukų" vežė garbingus svečius, daugiausia įvairių valstybių gubernatorius ir jų šeimas.

Jokios kitos kompanijos automobiliai nebuvo iškišti pademonstruoti savo modelį, kaip tik Fordo.

Aukštieji Washingtono ponai nusiuoda nematą ir negirdį, kad Fordo kompanija begėdišku užsispyrimu laužo šalies įstatymus. Ironiška to vaizdo pusė buvo tame, kad auto unijos žmonės balsavo už prez. Rooseveltą, o Fordas su fordukais balsavo už Willkie.

Bet kada prasidėjo inauguracinė parada, tai fordukai prasilaužė į pirmas vietas.

Tai nėra mažmožis.

Wisconsino Kongresmanai

Iš dvylikos Wisconsino kongresmanų devyni pasisakė prieš bilių "skolinti ir nuomuoti" (Anglijai), kuriuo prez. Rooseveltui suteikiama diktatoriškos teisės. Dėl šio biliaus tiek kongrese, tiek visoj šalyj dabar eina didžiausi ginčai. Tie devyni Wisconsino kongresmanai įmato biliaus pravedime didžiausią pavojų Amerikos taikai.

Kongresmanas Thill, iš Milwaukee, sako: "Aš priešingas skolinimo-nuomavimo biliui ir dėsiu visas pastangas, kad tas bilius nepraeitų. Aš priešingas, kad prezidentui butų duota diktatoriaus galia."

Kongresmanas Bolles, iš Janesville, sako: "Aš priešingas, kad musų kareiviai būtų siunčiami užjurin ir todėl už bilių nebalsuosiu. Bendrai imant, aš nenoriu, kad Amerika kištųsi į europinius reikalus."

Panašiai kalba ir kiti kongresmanai. Kongresmanas Sauthoff (iš Madison) nurodo, kad Britanija dar nepaskelbė savo karo tikslų. Pereitam kare Amerika daug nukentėjo, paremdama britiškus imperialistus.

Pasiskaitykite Lietuvos Priešai!

"Laisvėje" paskelbta laiškas, kurį tulas Lawrence, Mass., lietuvis gavo iš savo brolio Lietuvoje. Tas Lawrenco pilietis, matyt, yra įtakoje liaudies priešų ir parašė Lietuvon laišką, pranešdamas, kad Amerikoj jau renkamos aukos "Lietuvai gelbėti."

Štai ką jam atsakė jo brolis, gyvenąs Tarybų Lietuvoj:

"Brangus musų broli ir gentys. Laišką gavome ir perskaitėme kelis kartus. Mums rašote, kad jųs Amerikoje pinigus renkate ir viską darote, kad musų Lietuvoje nuversti dabartinę valdžią ir ketinate mums pinigų prisiųsti, kad mes čionai neapkęstumėme dabartinės valdžios. Tai aš jums, brolau, priminsiu tiek, kad jųs važiavote Amerikon laimės ieškoti ir mus palikot vargti. Ir mes vargome per visą smetonizmo viešpatavimą Lietuvoje. Bet kaip dabar mes nusikratėme tą jungą nuo savo suvargusio sprando ir susilaukėme laimingos valdžios ir geresnio gyvenimo, kuomet musų akys prašvito, tai jųs norite vėl mums atimti musų laimingą gyvenimą.

"Tai, brolau, mes nenorime jusų pinigų ir jusų tokių laiškų. Jųs darykite ten, kur jųs gyvenate, kaip jums patinka, o į musų Lietuvos reikalus nosies nekiškite."

Ir Chicagoje gauta panašių laiškų.

Lietuvos žmonės nenori tos "pagelbos," kurios tikslas grąžint kapitalistinę vergiją.

Trys Žinios

Vakar iš Londono gauta trys svarbios žinios, kurios yra blogos žinios Britanijai.

Winston Churchill dar kartą atsisakė pranešti, kokie yra Anglijos tikslai šiame kare. Jeigu tie tikslai butų ne imperialistiniai ir jeigu nebutų reikalo slėpti tuos tikslus, tai Churchill'ui butų lengviausias darbas pranešti apie karo tikslus.

Antra žinia praneša apie komunistų dienraščio "Daily Worker" uždarymą, nors paskutinis žodis tame klausime priklausys teismui. Taip pat uždarytas ir laikraštis "The Week," nes tuodu laikraščiu buk kėlė opoziciją "prieš pasekmingą karo vedimą."

Savo paskutiniam numery "Daily Worker" priparodo, kad ne komunistai sulaiko karinę produkciją, bet **begėdiški pelnagrobiai ir valdančiosios klasės nekompetentiškumas.** Komunistai kovoja už Anglijos liaudies teises.

Uždarymas "Daily Worker'io" yra įrodymas, kad Churchillo valdžia mokinasi iš tų francuzų kapituliantų, kurie iš pradžių pasmaugė demokratiją pačioj Francuzijoj, o paskui puolė ant kelių prieš Hitlerį.

Trečia žinia iš Londono praneša, kad nepadaryta jokio progreso gerinant santykius su Sovietų Sąjunga. Nuo spalio 22 dienos, kada Anglija buk pasiulė Maskvai prieiti prie "platesnio politinio susipratimo," viskas pasiliko kaip ir buvę.

Jei Anglija norėjo, kad Sovietai eitų jai talkon, tai ji tik bereikalingai gaišino laiką. Ji turėjo žinoti, kad SSSR laikosi neutraliteto ne tik formaliai, bet ir faktinai.

Tos trys žinios iš Londono yra blogos žinios Anglijai.

Tik kelios dienos beliko iki "Laisvės" bendrovės suvažiavimo.

Savo sveikinimus "Laisvei" ir aukas siųskite dabar tiesiai "Laisvėn," 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

* * *

200 studentų Superior (Wisconsin) State Teachers College pasiuntė senatoriui R. LaFollette telegramą, prašydami jo tęsti savo prieškarinę veiklą, saugojant šią šalį nuo karo pavojaus.

Tokių jaunuolių Amerikoj yra milionai.

Apžvalga

S. MOCKUS NESIDEDA PRIE VARIJOTŲ

"Keleivio" Nr. 3, vietinėse žiniose, tulas Arlauskas aprašo susirinkimą SLA 43 kuopos. Tai didžiausia Susivienijimo kuopa Bostone, kurioj, jei neklystame, vadovaujančią rolę lošia sandariečiai. Prie tos kuopos priklauso ir SLA iždo globėjas Stasys Mockus.

"Keleivio" korespondentas labai piktai rašo apie S. Mockų, kaltindamas jį net už tai, kad jis aplanko tulus narius jų namuose ir iškolektuoja duokles. Bet ne apie duokles mes čia kalbame.

Tame susirinkime S. Jakubauskas įnešė, kad "butų pagamintos rezoliucijos prieš SLA vice-prezidentą Mažukną ir prieš SLA skundų ir apeliacijų pirmininką ministerį Kubilių, kurie remia bolševikus, pagrobusius musų tėvų šalį... Sako, mes SLA nariai turim vyt iš savo tarpo tuos išgamas..."

Bet žinot kas atsitiko? **Tas Jokubausko raganiškas įnešimas buvo atmestas,** per vieną balsą "pasidėkavojant S. Mockui, kuris griežtai stojo prieš rezoliucijas."

S. Mockus yra rimtas žmogus ir gerai suprasdamas SLA reikalus, nepasiduoda isterikai. Jis, kaip matyt, atsisako prisidėti prie varijotų kompanijos, kuri nori karo Susivienijimo narių eilėse.

Be to, tas pats "Keleivio" korespondentas surugusia mina praneša, jog Stasys Mockus reikalavo, kad So. Bostono Lietuvių Piliečių Kliubas ištrauktų savo delegatus iš tulo komiteto, kuris save pasivadino "Lietuvai šelpti komitetu."

Malonu žymėti, kad visose srovėse atsiranda rimtesnių žmonių, kurie atsakomingai žiuri į SLA reikalus, taip pat ir į Lietuvos reikalus.

REAKCINĖ PROPAGANDA.

Pereitą subatą iš Berlyno gauta trumputė žinia. Propagandos ministerio Goebbelso specialiu pakvietimu, rinktiniai naciai ir filmų artistai žiūrėjo Amerikoj pagamintą filmą "Gone With the Wind" (Pranyko su vėju). Jiems ji patiko.

Ta filma patiko ir ponui "Tėvynės" redaktoriui. Ir Goebbels ir p. Jurgelionis užuodė riebiai reakcinį tos filmos kvapsnį, kuriai siužetą davė to paties turinio knyga.

Apie tą knygą (ir filmą) p. Jurgelionis rašo "Tėvynėje":

> "Tai buvo drąsi knyga, nes joj pasakyta daug tiesos, kurią daugybė amerikiečių jaute nujautė, bet niekad nedryso išreikšti žodžiais. Ir pietų amerikiečiai (southerneriai-vergininkai.—"Vilnies" Red.) buvo geri žmonės, kaip ir šiauriniai, o jeigu tarp jų buvo blogų, tai ne daugiau, kaip tarp šiaurinių. Žmoniškumo žvilgsniu... pietiniai amerikiečiai negrams buvo geresni, negu šiauriniai amerikiečiai, bet šiauriniai amerikiečiai ne už negrus ir kariavo. Tarpe šiaurinių amerikiečių buvo daugiau grašiagaudų ir veidmainių..."

Tai taip p. Jurgelionis "išaiškina" tą žūtbūtinę kovą, kuri Amerikos istorijoj žinoma piliečių karo vardu. Pasirodo, kad Lincolnas ir jo šalininkai, kurie kovojo už vienybės išlaikymą ir negrų paliuosavimą, buvo daug blogesni, negu pietinių valstijų plantatoriai, vergijos šulai. Apie maištą sukėlusius vergijos šalininkus jis rašo palankiai, kaipo apie negrų rasės draugus.

Tuo būdu visą Lincolno kovą, titanišką kovą Jurgelionis perstato labai biaurioj šviesoj.

Kiek mes galime spręsti, tai visoj Amerikos lietuvių istorijoj pirmą kartą pasigirsta toks begėdiškai obskurantiškas balsas.

Tam pačiam "Tėvynės" numery, tas pats asmuo, iškaneveikia ir Amerikos revoliuciją, išgirdamas tūlo Roberts'o knygą "Oliver Wiswell." Ta knyga yra paškvilis, nukreiptas prieš šios šalies tėvus, prieš Jungtinių Valstijų respublikos įsteigėjus.

Sykiu su Robertsu Jurgelionis sutinka, kad Amerikos kolonistų karas už pasiliuosavimą iš Anglijos vergijos buvo "didžiausia beprotystė, kad jis (tas karas) prasidėjo ir tęsėsi tik ačiu politikierių veidmainystei, nesąžiningumui ir kvailystei."

Tuo būdu Jurgelionis ir Roberts nuvainikuoja Jurgį Washingtoną, Tomą Paine ir Tomą Jeffersoną, kaip ir visus kitus, kurie iškovojo šiai šaliai nepriklausomybę.

Amerikos lietuvių istorijoj dar pirmą kartą pasireiškia toks ideologinis chuligalizmas. Toliau eiti jau negalima.

Laiškai iš Lietuvos

Ir man ir kitiem davė žemės; Vincienei ir jusų broliui grąžino ukius; komunistai su darbininkais.

Žemiau telpantį laišką gavo Franas Kučinskas, gyvenąs Grand Rapids, Mich., nuo sūnėno Motiejaus Puro iš Kruonio miestelio. Laiško autorius pats gyveno Grand Rapids, Mich., šešis metus. Su šeima jisai išvyko atgal į Lietuvą 1919 metais ir nuo tada gyvena Lietuvoj.

LAIŠKAS.

Spalio 27 d., 1940 m. Aš, Motiejus Puras—mano moteris ir mūsų vaikučiai—sveikinam mūsų mylimus gimines, dėdę Praną Kučinską ir tetą ir brolelį Juozapą ir šeimyną, linkėdami jum visokios laimės jūsų gyvenime nuo Visagalio.

Dabar duodam žinoti, kad esam sveiki ir gyvi ir džiaugiamės sulaukę darbininkiškos tvarkos. Mums dadėjo žemės 5 hektarus; pusę nuo kunigo žemės. Kunigam paliko tik po 3 hektarus žemės. Dabar pas mus kasdien vis geriau ir geriau. Dabar mes jau turim kam užtarti darbo žmones. Tai tarybinė kariuomenė. Jinai saugoja mūsų gyvenimą. Už tai mes iškilokme sveiki, kuomet visas pasaulis plūdo kraujuose. Mes jaučiamės laimingi.

Motina dar gyva ir drūta, dar paeina greitai. Pas mus laikraščiai komunistiški. Bet ką rašo, tai taip ir yra. Komunistai gina darbo žmonių reikalus. Jie grąžino visą žemę Vincienei, grąžino žemę ir jūsų broliui Antanui. Dabar Lietuvoje žemė yra tų, kurie patys ją apdirba.

Bartašiūnienė dar gyva, o Rapolas Bartaševičius jau miręs. Praeitą žiemą Vincienei ramatas suko kojas. O jos anūkas labai razumnas vaikas ir darbininkas. Pas kunigą vis tarnavo, o dabar pats tą žemę žada dirbti. Visa žemė (turbut kunigo.—"V." red.) jam atiteks, jei tik jisai apdirbs ją.

Šermukšnienė gyva, ale jau nedrūta. Kaimukų Jankelis pamirė praeitą žiemą. Bernotavičaitė klausia, gal jūs žinote kur josios brolis Barnašius. Dabar jus sveikina mūsų mergaitė Albinėlė ir josios vyras Mazuriavičius. Jie linki jums visokios laimės gyvenime. Parašykit mums laišką, tuomet mes parašysim jums daugiau.

Motiejus Puras,
Kruonio miestelis,
Kauno apskritys.

Rašo St. Dabulskis savo broliams Chicagoje. Laiško autorius prieš 20 metų yra gyvenęs Jungtinėse Valstijose, dirbo kasyklose. Lietuvoje turėjo ir, matyt, tebeturi 28 hektarus žemės.

Brangūs Broliai A. ir T.!

Sveikinam tamstas ir linkime geriausios sveikatos ir visokių laimių. Šiuo kartu mūsų sveikata, mano ir žmonos, blogėja. Vaikučiai yra visi sveiki.

Rugsėjo 8 dieną pas mus buvo atvažiavęs brolis B. ir atvežė nuo tamstų dovanas —35 litus. Širdingai ačiu. Brolio sveikata, po senovei.

Oras šiuo tarpu pas mus baisiai lietingas. Kas nesuspėjo suvalyti vasarojų (laiškas rašytas rugsėjo 29 dieną.—**Red.**), tai visai baigia pūti. Net dobilai ir bulvės laukuose pūsta nuo permirkimo. Rugius retai kas tejsėjo, negali į dirvas įbristi. Aš ir tik biskį rugių tejsėjau ir tuos pačius nespėjau išvagoti. Vėliau vagojau, bet jau buvo perdaug permirkę, tai labai retai tesudygo. Kiek pradžiūvus sėjau antru kartu ant viršaus. Dabar ir tie pradeda dygti.

Vasarojus ir bulvės užaugo neblogai, biskį mažiau negu pereitą vasarą.

Dabar Lietuvoje turime naują vyriausybę. Ši vyriausybė jau baigia vykdyti žemės reformą. Ūkių nebepaliek didesnių kaip 30 hektarų. Kitą visą žemę atima ir veltui atiduoda tiems, kurie visai žemės neturėjo, arba labai mažai turėjo. Dabar visa žemė skaitosi liaudies turtas. Niekas neturi teisės jos parduoti ar dovanoti kam. Nei už skolas nebegali išvaržyti. Reiškia, žemė tavo iki tu ją dirbsi ir gerai ūkį tvarkai.

Esu labai patenkintas, kad Smetona su visais jo sėbrais nublokštas nuo valstybės iždo. Taipgi man patinka, kad ir svieto mulkintojams kunigams galybė apkarpyta.

Ikišiol viskas einasi gerai, o kaip bus ateityje, pamatysime.

Liekame belaukdami nuo jūsų laiško su maloniais žodeliais.

Jūsų brolis **St. Dabulskis,**
Lenkučių kaimas,
Eržvilkas.

Sekamą laišką mums pridavė chicagietis A. Ūkanis. Jis rašytas Ūkanienės motinos, Jievos Balkevičienės, iš Panemonikų kaimo, Alytaus apskr. Praleidę grynai ypatiško pobūdžio laiško dalis, kitką talpiname ištisai.

\- - -

Mylima Dukrele ir Ženteli!

Aš, jūsų mamytė, broliai ir švogeriai maloniai sveikiname tamstas linkėdami, kad Ponas Dievas pasigailėtų jūsų, Olėsiūte, ir pabudintų iš sunkios ligos; kad atsikėlusi galėtum vėl sveika gyventi iki žilos žilos senatvės.

O dabar, mylimieji, jūs žinote, kad aš buvau išvaryta iš tėviškės. Prie Smetonos valdžios mus išvarė marti. Teismas priteisė man ir sūnams išeiti iš to gyvenimo, kuriame išgyvenau per 50 metų. Tai matote, miela dukrele ir ženteli, kokia buvo teisybė prie Smetonos. Kas sūdžioms pripylė kišenius pinigų, tai tam ir prisūdino viską. O aš, kaip neturėjau nieko, taip ir likau išmesta su vaikeliais.

Kaip Kaune ištaškė Smetoną, tai ir mes kreipėmės prie naujos darbininkų valdžios į apygardos teismą. Apygardos teisme viską išžiūrėjo ir Smetonos provas ir prisūdijimus panaikino, mus sugrąžino į tėviškę. O man, jūsų mamytei, teismas patvarkė, kad kas tame gyvenime bus, turės duoti duoną iki mano gyvos galvos.

O dabar, mano mielieji, aš ir mano sūneliai prašom Dievo rankas sudėję ir poteriaujam, kad Jis duotų ilgą, ilgą sveikatą Juozui Stalinui ir Justui Paleckiui, mūsų prezidentui, už tokį teisingą patvarkymą! Visi džiaugiasi naująja tvarka ir daugelis sako, kad tikrai Dievas nužengė ant žemės iš dangaus ir parodė teisybę.

O dabar aš, tavo brolis, parašysiu kelis žodelius, brangioji Olėsyte. Prašiau žemės, bet man nedavė. Liepė eiti į viršminėtą gyvenimą. Aš aiškinau, kad gyvenimas užrašytas ant brolio, o brolienė man net ir dalį nusuko: buvo sutikta ant 5,000 litų, o Smetonos teismas man priteisė tik 900 litų.

Kaip viskas išeis, dar nežinia. Brolienė jau ir pati pradėjo nerimauti. Ji buvo įnešusi 10,000 litų, o dabar nori išieškoti 15,000. Prie Smetonos valdžios, žinoma, jos buvo "teisybė." Dabar, matyti, suklups, nes perdaug pridarė neteisybių.

Jūsų seselė, ką gyveno Vilniaus krašte, mažu bus

(Pabaiga ant pusl. 3)

Dar yra lietuvių, kurie nėra matę "Vilnies". Susitikę nuošaliai gyvenantį savo pažystamą, pasiulykite jam užsisakyti liaudies dienraštį.

Meniškoji Maskva

Kauno operos solistės Aleksandros Staškevičiutės įspudžiai.

Kaunas. — Tarybų Lietuvos Valstybinio teatro operos solistė drg. Aleksandra Staškevičiutė, šiomis dienomis gryžusi iš Maskvos, kur dalyvavo Didžiosios Spalio Revoliucijos sukakties šventėje "Tarybų Lietuvos" bendradarbiui papasakojo savo įspudžius, kuriuos tik labai sugaustai ir toli nepilnai pateikiame musų skaitytojams.

Drg. Staškevičiutė Maskvoje yra ir anksčiau lankiusis. Ji pasauliniėje darbo žmonių sostinėje yra koncertavusi, ir kaip Liaudies Seimo atstovė yra dalyvavusi didžiosiose iškilmėse Kremliuje Lietuvai tampant pilnateisiu TSRS nariu.

—Maskvą siek tiek pažystu,—sako drg. Staškevičiutė, bet kiekvieną kartą šis miestas man teikia naujų įspudžių, o pastarąjį kartą—Spalio Revoliucijos sukaktį švenčiantį Maskva buvo nuostabi.

Po iškilmingo posėdžio Didžiajame Maskvos teatre buvo surengtas koncertas, kuriame dalyvavo draugas Stalinas, žymieji partijos ir vyriausybės vyrai ir tukstančiai maskviečių. Čia drg. Staškevičiutė sutiko su Tarybų Latvijos valst. operos solistu Prednieku-Kaviaru ir Tarybų Estijos valst. operos sol. drg. Kuziku. Koncertas buvo nepaprastai iškilmingas. Tai buvo nuostabi muzikos—dainos meno demonstracija, kurioje dalyvavo visų brolišką respublikų atstovai. Koncertas pradėtas Maskvos konservatorijos studentų išstojimu, nepaprastai gražiai arko-arfomis išpildžiusių Bak Bure menuetą ir Čaikovskio ketvirtąją simfoniją. Armenijos respublikos valst. operos sol. drg. Lisiciano gražiai padainavo armėnų liaudies dainų ariją iš operos "Iolanta". Kauniečiams pažystamas drg. Ilinskis pasirodė kaip puikus deklamatorius. Labai šiltai buvo sutikta lietuviška daina. Drg. Staškevičiutės padainuota liaudies dainelė: "Ne margi sakalėliai" ir "Mano sieloj šiandien šventė" turėjo nepaprastą pasisekimą. Šokių ir dainų ansamblui vadovavo žinomas kompozitorius drg. Dunajevskis. Koncerto antroje dalyje Kuzikas su Prednieku-Kaviaru padainavo savo kraštų liaudies dainas. Puikiai pasirodė liaudies artistai Kazlovskis, Michailovas, Barsova ir liaudies artisto drg. Aleksandrovo vadovaujamas šokių ir dainų ansamblis. Koncertas buvo įvairus ir turiningas.

Spalio Revoliucijos šventės metu Maskvoje šimtuose šalių įvyko koncertai, vaidinimai. Šimtai tukstančių darbo žmonių kiekvieną dieną dalyvavo kulturiniuose parengimuose. Maskviečių domėjimąsi menu, sako drg. Staškevičiutė, rodo ir tas, kad koncertai bei spektakliai rengiami ligi vėlos nakties. Man taip pat teko dalyvauti koncerte, kuris prasidėjo 24 val. ir truko apie dvi valandas. Salė buvo pilnutėlė. Viešėdama Maskvoje drg. Staškevičiutė dalyvavo visoje eilėje koncertų: Liaudies menininkų namuose, Vidaus reikalų liaudies komisariato didžiojoje salėje, Čaikovskio vardo salėje, kur buvo surengtas parodomasis Baltijos respublikų dainų koncertas. Artistų namuose buvo surengtas spec. lietuviškos dainos koncertas, komjaunimui ir artistams, kurie lietuvišką daina sutiko ytin šiltai. Drg. Staškevičiutė buvo pakviesta dalyvauti Tarybų Sąjungos kompozitorių suvažiavime, kur susipažino su žymiausiais kompozitoriais: Glieru, Prokofjevu, Muradeli, Šaporin Dzeržinskiu, Šestakovičium, Koval ir kt. Jie visi reiškė nepaprastą susidomėjimą Lietuvos liaudies menu aplamai. Norėdami arčiau pažinti musų liaudies menų kompozitoriai prašė prisiųsti jiems liaud. dainų. Tarybų Sąjungos menininkai rado gyvą susidomėjimą Lietuva, jos meno atsiekimais ir norėtų užmegzti artimus ryšius su musų meno darbuotojais.

—Kalbant apie musų ruošimąsi meno dekadai Maskvoje,—sako drg. Staškevičiutė,—Tarybų Sąjungos menininkai prašė pranešti jiems, kas šiuo reikalu jau padaryta, žadėdami visokeriopą paramą.

Drg. Staškevičiutės viešėjimo metu du kartus buvo pakviesta koncertuoti Radijofone ir 11 lietuviškų dainų įdainavo į plokšteles.

—Aš kalbėjau apie koncertus, kuriuose man teko dalyvauti. O kviečiama buvau daug kur ir koncertai turėjo pasisekimą. Tai, žinoma, nereikia suprasti kaip mano asmeninį pasisekimą—tai buvo lietuviškos dainos, lietuviško meno pasisekimas.

—Viešėjimas Maskvoje man paliko neišdildomų įspudžių. Jų neįmanoma papasakoti neįmanoma perduoti. Tai, ką aš patyriau—tegalima tik jausti, savyje išgyventi. Budama pilnateisė Tarybų Sąjungos pilietė—Maskvoje jaučiausi kaip savame mieste, kaip tarp savųjų. Visur patyriau nepaprastą nuoširdumą ir rupestingumą. Išviso, ką esu patyrusi ir mačiusi, tikiu, kad musų laukia dideli laimėjimai, į kuriuos mes žengiame sparčiu žingsniu. Su šviesia viltimi žengdama naujojo gyvenimo keliu visas jėgas, visus savo sugebėjimus atiduodu tarybų liaudžiai ir socialistinei Lietuvai. Aš noriu, kad visi musų šalies menininkai, visi žmonės turėtų progos galimai greičiau pažinti Tarybų Sąjungos meno atsiekimus, pajausti tarybinių menininkų gyvenimą ir darbus, kad galėtų kiekvienas paviešėti didžiojoje proletariato sostinėje Maskvoje, kur vyksta nuostabus kurybinis gyvenimas,—baigė d. Staškevičiutė.

Reikia pridurti, kad LTSR Valst. teatro operos solistė drg. A. Staškevičiutė Tarybų Lietuvos liaudžiai yra pažystama jau iš senesnių laikų, nes ji niekada neatsisakė surengti koncertus darbo žmonėms Kaune ir provincijoje. Kai kam gal ir nepatikdavo jos populiarumas, kai kas į tai net labai nepalankiai pažiurėdavo, bet Staškevičiutė į tai nekreipė domės. Žlugus kapitalistinei santvarkai, Raudonąjai Armijai Lietuvos liaudį išvadavus iš plutokratų jungo, d. Staškevičiutė, nuo pirmos dienos buvo tarpe tų, kurie negailėdami jėgų ir laiko, dirbo socialistinei santvarkai. Matėme ją jau pirmame polit. kaliniams pagerbti mitinge. Po rinkimų į Liaudies Seimą ji dalyvavo 40-tyje koncertų provincijos miestuose ir miesteliuose: Utenoj, Šiauliuose, Jonavoje, Panevėžyje, Zarasuose, Vilkaviškyje ir tt. Visur šie koncertai praėjo dideliu pasisekimu. Tarybų Lietuvoje viešint drg. Surinovo vadov. Maskvos meno kolektyvui, d. Staškevičiutė dalyvavo šio kolektyvo rengiamuose koncertuose Kaune ir provincijoje. Pastaruoju metu keletą kartų dalyvavo LKP (b) švietimo namuose surengtuose koncertuose. Drg. Staškevičiutė buvo išrinkta į Liaudies Seimą ir dabar yra Aukščiausios Tarybos narys.

("Tarybų Lietuva")

Petain Tarsis su Herriotu, Buvusiu Premieru

Berne, Šveicarija, sausio 19.—Francūzijos fašistinės valdžios galva gen. Petain pasikvietęs pasitarimui Eduard Herriot, buvusį premierą seniau fašizmo priešą.

Socialistų vadas Paul Faure lankėsi pas Pierre Flandiną, užsienio reikalų ministerį.

Dar yra lietuvių, kurie nėra matę "Vilnies". Susitikę nuošaliai gyvenantį savo pažystamą, pasiulykite jam užsisakyti liaudies dienraštį.

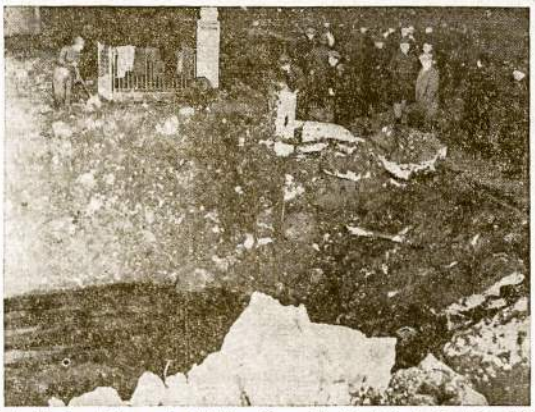

Neutrališkosios Airijos sostinė Dublinas. Nesenai tą didmiestį atlankė "misteriški" kariniai lėktuvai ir šiame atvaizde matome to pasekas. Kokios šalies tie nelaukti paukščiai ir delko jie pasirinko neutralės Airijos sostinę, gal negreitai paaiškės.

JIE LAIŽĖ HITLERIO BATUS. STIPRINO JĮ KARIŠKAI

"Šiandien einamo Liaudies Suvažiavimo vadai buvo mirtini Hitlerio priešai jau tada, kai Liaudies Suvažiavimo dabartiniai kritikai laižė Hitlerio batus ir budavojo jo karišką jėgą," taip pareiškė D. N. Pritt, kai jisai Liaudies Suvažiavimui pasiulė politinę rezoliuciją ir sykiu aštuonių punktų programą. Šiuo pareiškimu, kaip sakė pats D. N. Pritt, davęs atsakymą piktiem insinuatoriam, skelbusiems, kad Liaudies Suvažiavimas "busiąs tik Hitleriui naudingas."

Tuo pačiu atvejų D. N. Pritt dadėjo, kad tik Anglijos liaudies vyriausybė — pasirėmus aštuonių punktų programu—galėtų duot teisingą ir pastovią taiką. Dabartinė Anglijos vyriausybė yra imperialistinė Jinai neturi pasitikėjimo priešo valstybių žmonėse. Josios taikos pasiulymai nebutų tikri. Vokietijos liaudis betgi kitaip pažiurėtų į taikos pasiulymą, iškeltą Anglijos liaudies vyriausybės.

"Mes, vakarų pasaulio ir dvidešimto šimtmečio, darbininkai," toliau kalbėjo Pritt, "prieš musų norą supuvusios ir stimpančios sistemos esam įtrenkti į baisųjį karą. Kas liečia mus, mes trokštam tik taikos ir pasakom, kad neturim jokio ginčo su kitų šalių broliais darbininkais.

"Musų visa gentkartė patekus į nedarbo pančius; beveik badaujam, skurstam ir gyvenam be užtikrinimo. O tuo tarpu jei tik išmintingiau panaudotų naujovines gamybos jėgas, visi pasijaustume laisvi ir butume pasiturinti. Žemės gėrybių pilna, užtektų jų visiems. Dabar musų valdonai naikina gėrybes neturėdami kur jas dėti, o mus žudo, kad neturėdami galimybių reikiamų daiktų įsigyti, keliame rustų balsą.

"Dabartinis karas šitą valdonų nuožmumą netgi paaštrino ir padidino. Mes kaltinam esamą vyriausybę, kuri yra vyriausybė turtų atstovų, klasės interesų, nes jinai atsakominga už dabartinius karus, už dabartinį vargą, eikvojimą ir baisią tragediją. Dabartinė vyriausybė ir toji klasė, nors ir kalba apie politinę demokratiją, tačiau griežtai laikosi anti-demokratiškos ekonomijos ir todėl tokia vyriausybė gali tenkinti reikalus vien tik valdančiosios klasė. Tokia vyriausybė butinai turi sekti imperialistiniuus karo tikslus, nes jinai yra vyriausybė tos klasės, kuri iš karų ir imperijų turtėja. Tokiai vyriausybei butina naikinti laisvę ir demokratiją Indijoj ir kitose kolonijose. Jai butina remt pelnagrobystę ir menkinimą žmonių buklės, nes kitaip vesti ekonominius reikalus jinai neišmano. Kiekviename, kad ir mažiausiame žmonių buklės pagerėjime dabartinė vyriausybė tik blogą temato savo klasei ir tai delto taip atkakliai jinai naikina darbininkų laimėjimus. Bet iš tokios politikos gali išplaukti ir išplaukia ekonominis bankrutas ir chaosas".

Kad visa tai apeiti ir pašalinti, kad šalį neprileisti prie nuorodytų pasekmių, D. N. Pritt pasiulė Liaudies Suvažiavimui atitinkamą programą, kurio tikroji esencija yra ginti gyvybinius liaudies reikalus, tikrąją demokratiją ir siektis teisingos taikos.

Pirmam programo punkte pasisakoma už kovą prieš bile ką, kas tik kėsinsis blogint darbininkų buklę, siaurins civiles teises ir naikins demokratines laisves. Kova už padidinimą uždarbių ir unijinių sąlygų turi buti pačių kovų centru. Pirmam programo punkte parodyta, kad kuomet inžinieriškų darbų darbininkai pareikalavo jiems pakelti po tris pensus į valandą, tai vyriausybė juos apšaukė šalies priešais, sunkinančiais apsigynimo gamybą. Bet nė pusės žodžio nesakė gelžkelių kompanijom, kurios kiek vėliau transportacijų pabrangino dešimčia procentų.

Delto programo ketvirtu punktu Liaudies Suvažiavimas siulo panaudoti nepaprastuosius įstatymus sudaužymui monopolistų varžtų. Benkai, transportai, kasyklos privalo esą tarnauti visai visuomenei, o ne tenkinti vien mažutės saujalės turčių reikalus.

Apie "penktąją koloną," kurią su pamėgimu į taikos šalininkus svaido, D. N. Pritt pasakė, tegul dabartinė vyriausybė tų sugedusių diegų geriau ieško pas save ir savo klasės žmones.

Demokratines teises Liaudies Suvažiavimas pasibrėžė butinai praplėsti. Lygiagrečiai pasibrėžė pribaigti finansinių interesų galią. Liaudies Suvažiavimas aiškiai pasisakė, kad jokiam atsitikime vyriausybė neprivalo patekt į žemvaldžių, bankierių ir industrialistų griežtą įtaką.

Liaudies Suvažiavimas nedvejojančiai pasisakė už laisvę kolonijom. Anot politinės rezoliucijos, "negalime mes buti laisvais, jeigu vergsime kitus."

Užvis svarbiausiu Liaudies Suvažiavimo siekimu pasilieka, tai atsteigimas taikos. Keliais atvėjais suvažiavimas pahrėžė, kad kol Anglijoj bus imperialistinė vyriausybė, tol taika vargu bus pasiekiama. Vokietijos žmonės žinodami angliškų imperialistų siekius, bijos kad jų šalis nebutų pavergta, atimtos tautinės teisės ir apkrauti naštom mokestų. Juk anglai imperialistai taip padarytų laimėję karą. Bet esant Anglijoj liaudies vyriausybei, vokiečių liaudis pasitikėtų Anglijos liaudimi. Nedelsiant nuverstų hitlerinį režimą ir taip, ne bile kokia, bet netgi pastovi taika galėtų buti atsiekta.

ICN.

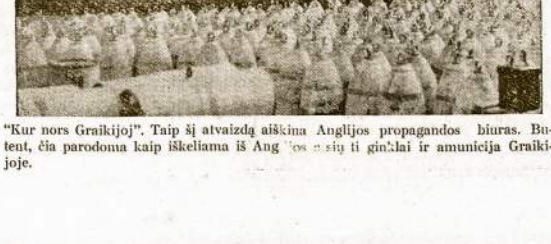

"Kur nors Graikijoj". Taip šį atvaizdą aiškina Anglijos propagandos biuras. Butent, čia parodoma kaip iškeliama iš Ang[illegible]os [illegible]sių ti gin[illegible]lai ir amunicija Graikijoje.

Atvirai Kalbant

Iš Kur Tie Bilionai?

Bedarbių milionams pradėjus versti damus, spūskus ir pylimus, mūsų vyriausybė stvėrėsi už visokių projektų, kad apsisaugojus nuo bedarbės tvano. Bet tiems projektams taip buvo skūpi mūsų vyriausybė, kad pinigų stokos dėlei tapo sulaikyta net daugelis jau pradėtų darbų. Buvo sakyta, jog šalies budžetas brenda vis į didesnį ir didesnį nedateklių ir jeigu nebus sulaikytos tos pinigų sumos bedarbiams šelpti, tai bedarbiai suvalgys visą tautą, o paskui ir patys save.

Bedarbių šelpimui visų kaktos raukšlėjosi, rankos drebėjo, imant našlės skatikėlį iš šalies iždinės, nedatekliui ir valdininkai nusistvėrę už galvų šaukė, kad tai saužudystė!

Bet dabar tie patys žmonės, tie patys laikraščiai, kišdami karo dievaičiui į gerklę bilionus dolerių, ploja delnais ir nesitveria džiaugsmu žiūrėdami, kaip jis tuos bilionus godžiai ryja. Bilionas paliko ne pinigas! Tai iš kur atsirado tie bilionai karui, kuomet tik keletas mėnesių atgal, buvo taip piestu stota prieš keletą milionų bedarbių reikalams?

Kokia Tai Veidmainystė!

Mūsų kunigėliai tvirtina, kad be dievo valios nė plaukas žmogui nuo galvos neiškrinta. "Tik karštai melskis, aukauk Dievui ant garbės, o viską nuo jo išprašysi," tvirtina broliai Kristuje. "Šventinkite triobėsius, tai netrenks į juos perkūnas. Turėkite šventos Agotos duonos, tai gaisrui kilus įmesite tos duonos šmotelį į ugnį ir gaisras užges," sakydavo Lietuvos prabaščiai tamsiems kaimo žmoneliams.

Tačiaus kuomet to paties dievo kontroliuojamas perkūnėlis pradėjo spardyti ir bažnyčių bokštus ir klebonijas—kunigėliai (popiežiaus prakeikto perkūnsargio išradėjo instrumentu (perkūnsargiu) apkarstę bažnyčias ir klebonijas) parodė savo visogaliam dievui špygą. Užsidegus bažnyčiai ar klebonijai, jie negesina gaisrą šventos Agotos duona, bet šaukiasi ugniagesius.

Popiežius šventina kareivių ginklus ir pačius kareivius, einančius į karą, kad dievas apsaugotų juos nuo mirties ir padėtų sumušti priešą. Bet kuomet Anglijos orlaiviai pradėjo bombarduoti Italijos miestus, popiežius, vietoj prašyti dievo kad jį apsaugotų nuo Anglijos bombų, įsitaisė požemiuose pakajus ir ten tupėdamas prašo to paties dievo taikos!

Akivaizdoj šitų faktų, išvada pati už save kalba, kad kaip popiežius, taip ir v[illegible] kunigai netiki nė į dievo es[illegible]bę, nė į jo galybę. Jie ta[illegible] vaistais, kuriais nuo visokio[illegible] nelaimių gydo tikinčiuosius žmonelius, patys visai nesi[illegible]gydo. Jie vaduojasi moder[illegible]niškais, moksliškais, nors ir tų pačių popiežių prakeiktais išradimais.

Laukiama "Tautos Vado" Kelinių.

Po Tubelienės skraiste pasilindę trys katinai pradėjo rietis taip garsiai, kad nekantresni Brooklyno Grandstryčio piliečiai net ir apygeriais batais pradėjo įtuos katinus laidyti. Po Tubelienės skraiste rokundas nesuvedus, visa viltis esanti "tautos vado" kelinėse.

Kur "tautos vadas" Lietuvos valstybę įkurs, kol kas, niekas dar nežino. Tai, esą, ateities ir paties "vado" skonio klausimas. Tačiaus aš norėčiau žinoti, kas nutiko su brolio Jurgelionio kiaulių farma? Juk "tautos vadas", užveisęs Lietuvą ponais ir bekonais, kiaulių farmoj susitvėręs sau valstybę—jaustųsi kaip namie.

Prie tokios "tautos vado" skoniui tinkamos valstybės galima būtų įsteigti ir muziejus, kuriame galima būtų sukabinti visi Smetonos kavalierių medaliai, ponų skiauturės. "Tautos vado" nuskusta Vilkaviškyj barzda, Tubelienės istorinė skraistė ir "tautos vado" kelinės, kurias pasiraitojęs išbrido paskutinį kartą iš Lietuvos. Juk tai vis svarbūs, istoriški dalykai, iš kurių dabartiniai "tautos vado" šturmininkai tiek daug stiprybės prisisemia.

Senas Vincas.

Laiškas iš Lietuvos

(Pabaiga nuo pusl. 2)

mirusi. Kitos seserys yra visos ženotos ir labai puikiai gyvena.

O dabar tau, Olėsyte, linkime greito pasveikimo ir linksmaus gyvenimo. Lauksime su išsilgimu žinios apie Jumis. Liekame gyvi ir sveiki, jūsų Mamytė

Jieva Balkevičienė ir šeima.
Panemonėlių kaimas, Alytaus apskr.

GARY, INDIANA

Užmušė Darbe Ralph Balerino.

Pirmadienį apie 6-tą valandą vakare Carnegie-Illinois Co. dirbtuvėj užmušė Ralph Balerino, 26 metų.

R. Balerino užmušė, kai trūko ar nuslydo krėno retežis. Geležis pasileido ant nelaimingojo ir vietoj sutriuškino.

Ralph Balerino buvo CIO unijos narys. Paliko nuliūdime žmoną ir du vaikus.

Kompanija per nepaisymą darbininkų sveikatos, neprižiūri mašinų ir įvyksta baisios nelaimės.

P.

Maskva, sausio 21. — Sovietų Sąjunga ir Japonija pasirašė vieniems metams žuvininkystės sutartį, sulyg kurios Japonija gauna leidimą žvejoti Sovietų vandenyse sutartyj nusakytoj vietoj.

Moters — Motinos Padėtis Sovietų Sąjungoje

Rašo Advokatė
LIUDA PURĖNIENĖ

(Tęsinys)

TSRS pirmoje eilėje rupinamasi patenkinti vaikų interesus. Kadangi daugumoje atsitikimų vaikas esti globojamas motinos, tai vaikų interesų apsauga yra kartu ir motinos interesų apsauga. TSRS visiškai vienodas teises turi visi be jokios išimties vaikai: ar jie gimė įregistruotoje ar nejregistruotoje santuokoje, ar jie gimė tėvams nuolat gyvenant kartu ar tik pripuolamai sučjus į lytinius santykius.

Išieškoti alimentus iš tėvo, kuomet santuoka įregistruota, yra daug lengviau, negu tais atvėjai, kuomet ji nejregistruota, ir tėvas nėra žinomas. Pastaraisais atvejais reikalinga pirmiausia nustatyti tėviškumą, kitaip sakant, išaiškinti, kas yra vaiko tėvas, o po to jau ieškoti alimentų.

Niekur pasaulyje teismai, prokuratura ir kiti valdžios organai nėra įpareigojami, taip aktyviai padėti motinai suieškoti vaiko interesus, butent, kad vaikui gimus gincas apie tėviškumą butų jau išspręstas ir vaikas tuojau butų aprupintas alimentais, o motina dar neštumo metu gautų iš savo vaiko tėvo pagelbą—TSRS įstatymai leidžia motinai dar neštumo metu kreiptis į savo gyvenamosios vietos pilietinio buvio aktų registravimo įstaigą, nurodant busimojo vaiko tėvo vardą, pavardę ir gyv. vietą. Gavus tokį pranešimą, įstaiga tuojau praneša apie tai asmeniui, kuris nurodytas tėvu. Jei pastarasis savo tėviškumą ginčija, jis privalo per vieną mėnesį nareikšti prieštaravimą. Bet ar tas prieštaravimas bus pareikštas ar ne, nurodytoji įstaiga privalo įregistruoti nurodytą asmenį kaip vaiko tėvą, o tėviškumą ginčijamam asmeniui praneša, kad jis per vienus metus gali kreiptis į teismą ir ten ginčyti savo tėviškumą.

Jei teismas pripažysta nurodytą asmenį tėvu, tai padaręs atitinkamą nutarimą įpareigoja pastarąjį prisidėti prie susijusių su neštumu ir vaiko gimdymo išlaidų. Tas išlaikymas turi buti teikiamas motinai jos neštumo metu ir per šešis mėnesius po gimdymo.

Kad butų palengvinta motinai išieškoti alimentus, TSRS alimentiniai ieškiniai gali buti patiekiami ir ieškovės gyvenamoje vietoje.

TSRS yra griežtai draudžiama vilkinti bylas. Bet tas griežtumas ypatingai taikomas tėviškumo nustatymo ir alimentų priteisimo bei išieškojimo byloms. Pastarosios privalo buti teismo sprendžiamos ne vėliau, kaip per dešimt dienų nuo bylos užvedimo, jei atsakovas gyvena toje vietoje, kur byla sprendžiama, kitais gi atvejais—ne vėliau kaip per dvidešimt dienų šitos rušies bylose atsakovo dalyvavimas butinas. Jei atsakovas be svarbios priežasties neatvyksta, teismas nutaria pristatyti jį milicijos pagelba. Tik tuomet atsakovas gali buti atleistas nuo pareigos atvykti į teismą, jei jis toli gyvena nuo tos vietos, kur sprendžiama jo byla arba kitom svarbiom priežastim esant, bet kiekvienu atveju tik tuomet, kai teismo nutarimu jam leidžiama neatvykti. Jei tėviškumo nustatymo ir alimentų priteisimo bylose atsakovo gyvenimo vieta yra nežinoma prokuratura, teismui nutarus, duoda parėdymą suieškoti atsakovą. Kiekviena motina, kuriai, esant senajai santvarkai Lietuvoje prisicidavo kartais net po kelis metus bylinėtis, kol pagaliaus išieškodavo kudikiui alimentus, gerai supras, kokias lengvatas motinoms sudaro visos čia suminėtos TSRS griežtai taikomos priemonės.

Ieško atmetimas, remiantis vien tuo, kad ieškovė jo nejrodė, yra draudžiamas. Teismui uždedama pareiga padėti motinai ieškovei tą iešką įrodyti ir teisybę surasti. Teismas privalo paaiškinti šalims, kokie faktai turi esminę reikšmę ir kokiais įrodymais jie gali buti patikrinti. Galimybei esant pats teisėjas turi tuos įrodymus išreikalauti.

Lietuvoje senai santvarkai esant, jei kas nors, dažnai melagingai, nurodydavo, kad ieškovė gyveno ir su kitais vyrais, tai teismas jos iešką atmesdavo ir tokiu budu vaikas budavo pasmerktas alkiui ir badui. Gi TSRS, jei teisme paaiškėja, kad ieškovė ir su kitais turėjo santykius, tai teismas įpareigojamas visus juos patraukti atsakomybėn ir nuodugniai išaiškinus, su kuriuo ji gyveno pastojimo periode, uždėti jam pareigą mokėti alimentus.

Sprendžiant tėviškumo ir alimentų klausimą teismui yra draudžiama knistis intymėse šeimos gyvenimo paslaptyse ir taikinti ginčo šalių garbę įžeidžiančius priešrevoliucinių laikų konsistorinius papročius. Teismai, atmesdami tuos senos gadynės tėviškumo įrodymo metodus, turi apsiriboti faktiškuoju šalių gyvenimo apystovų išaiškinimu, tų apystovų, kurios duoda pagrindą su didesne ar mažesne tikimybe kalbėti apie artimus šalių santykius.

Alimentų dydis nustatomas toks: vienam vaikui išlaikyti—viena ketvirta dalis atsakovo uždarbio, dviem vaikam—trečdalis ir trim bei daugiau—pusė atsakovo uždarbio. Įstatymas tiksliai numato, kokiu budu alimentai turi buti išskaitomi iš kolchozininkų, laisvųjų profes. asmenų ir panašiai.

Nedarbingam sutuoktiniui išlaikyti priteisiama tam tikra ribota suma. Lietuvoje ir kituose kapit. kraštuose, jei fabrikantų, pirklių, dvarininkų ar kitų turtuolių suneliai apgaudavo vargšę mergaitę, pastaroji vaiko išlaikymui nieko negalėdavo gauti, jei tas "sunelis" asmeniško savo turto neturėdavo, nes išieškoti alimentus iš jo tėvų—įstatymai neleisdavo.

TSRS, jei atsakovas negali mokėti alimentų, vaiko motina gali jų ieškoti iš atsakovo tėvų, jei tik pastarieji pajėgia juos mokėti. Jei sprendžiant bylą panaiškėja, kad atsakovas neturi lėšų arba faktiškai iš jo išieškoti lėšas bus sunku, teismas turi teisę ir pats patraukti bylon, kartu su atsakovu ir pastarojo tėvą ar motiną ir priteisti iš jų vaikui alimentus.

Teismo sprendimai alimentų bylose privalo buti tuč tuojau vykdomi.

Vykdomieji raštai privalo buti šrašyti ir teismo antstoliui įteikti ne vėliau kaip per tris dienas nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo, o esant skubotam vykdymui—nuo sprendimo paskelbimo dienos. Teisėjas, kuris sprendė bylą arba prokuroras, pas kurį byla yra, privalo imtis priemonių uždedant areštą atsakovo uždarbio daliai o taipgi aprašant ir uždedant areštą atsakovo turtui.

Įstaigos, įmonės arba organizacijos, kur dirba privaląs alimentus mokėti asmuo, turi pranešti apie to asmens darbo vietos pakeitimą ir apie jo uždarbio padidėjimą tiek tam organui, kuris išieškojimą vykdo, tiek ir tam asmeniui, kuris gauna alimentus. Be to, ir asmenys, turį mokėti alimentus, privalo irgi pranešti apie visus jų materialinės buklės, gyv. vietos ir darbavietės pakeitimus tiek tam asmeniui, kuris gauna alimentus, tiek lygiai ir atitinkamam teismo vykdytojui.

Piktavališkas alimentų nemokėjimas, o taipgi palikimas nepilnamečių vaikų be jokios pagelbos, baudžiamas kalėjimu iki dviejų metų.

Iš to viso, kas čia trumpai pasakyta, matyt, kad motinos ir vaiko teisės plačiai ir visai konkrečiai apsaugotos. Bet, kadangi ne visos motinos yra su tomis savo teisėmis tinkamai susipažinusios ir ne visos jos pačios be pašalinės pagelbos gali ir sugeba tas savo teises įgyvendinti, tai ir čia TSRS vyriausybė ateina joms į pagelbą, steigdama t. v. sociališkai—teisinius kabinetus, kurių pareigos yra labai plačios ir išsišakojusios. Apie tų kabinetų pareigas ir jų veiklą kalbėti čia užimtų labai daug vietos. Tai gali buti visiškai atskira tema.

Nusakytomis motinos ir vaiko apsaugos priemonėmis TSRS pasiekė tokių rezultatų, kurie kapitalistiniuose kraštuose yra visiškai nejmanomi. Tuo metu, kai kapitalistinis pasaulis aimanuoja dėl gyventojų prieaugliaus mažėjimo, TSRS mes matome visai kitokį vaizdą.

Statistinių duomenų žiupsnelis: Los Angeles šeimos tyrimo instituto direktorius Dr Popeno yra paskelbęs duomenis apie katastrofišką gimimų kritimą JAV. Per dešimt metų (1928—1938) gimimų skaičius sumažėjo 25%. Rudeny 1938 metų į mokyklas lankėsi ištisu milionu vaikų mažiau, negu 1928 metais. Vaikų iki dešimties metų amžiaus 1938 metais buvo vienu milionu septyniais šimtais tukstančių mažiau, negu 1930 metais.

Kaip praeitais metais rašė "Reinolds News" Anglijoj pirmuisiais amžiaus metais miršta kiekvienas tryliktas vargšų tėvų vaikas, o turtuolių—kiekvienas trisdešimtas. Antrais savo gyvenimo metais vargšų tėvų miršta vaikų penkius kartus daugiau, negu turtuolių vaikų. "Daily Herald" buvo rašęs apie gimimų skaičiaus kritimą Anglijoje: 1880 metais kiekvienam tukstančiui gyventojų buvo 34 gimimai, o 1938 metais tam pačiam skaičiui gyventojų buvo tik 15 gimimų. Kągi ir besakyti apie dabartinius kruvinojo karo metus!

TSRS nuo 1920 metų iki 1939 metų gyventojų skaičius padidėjo 35,9 milionais žmonių. Pagal visuotinį 1939 metų sausio 17 d. surašinėjimo duomenų gyventojų TSRS skaičius iš 147 milionų žmonių, kuris buvo 17 gruodžio 1926 metais, išaugo iki 170,5 milionų žmonių. Vadinasi, 12 metų bėgyje didžiosios tarybų sąjungos gyventojų skaičius išaugo 23,5 milionų žmonių arba 15,9%. Tokio gyventojų augimo tempo nežino nei vienas kapitalistinis kraštas. Tuo pačiu laiku gyventojų skaičius išaugo: JAV—11%, Italijoje—9%, Vokietijoje—7%, Anglijoje—5% ir Francuzijoje—2,7%. 1938 metais gimusiųjų skaičius sulyginant su 1936 metų yra didesnis: Maskvoje—69%, Leningrade—62,7%, Minske—38,5%, Baku—38,4% ir pan. TSRS žymiai padidėjo gyvenimo vidutinis ilgis, butent, vyrams 10 metų, o moterims 13 metų.

Vos keli mėnesiai praslinko, kaip Lietuva tapo Didžiosios Tarybų Socialistinės Respublikos Sąjungos narys ir jau kokios begaliniai didelės ir esminės permainos čia įvyko. Nacionalizuotos žemė ir perduota į darbo valstiečių rankas, nacionalizuotos stambioji pramonė, prekyba, namai, bankai, ir kita. Stachanovietiškas sąjudis smarkiais žingsniais ir pas mus žengia pirmyn. Lenktyniauja ne tiktai vyrai, bet ir moterys. Darbininkų šeimas jau pradeda kraustyti iš drėgnų ir tamsių rusių į žmoniškai įrengtus butus.

Motinų padėtis, kaip matyti iš Sveikatos aps. Liaudies Komisaro pranešimo, sparčiai gerėja. Jau įsteigta 40 naujų vaikų darželių, gimdyvėms medicinos pagelba teikiama nemokamai, akušerių mėnesinis atlyginimas pakeltas. Kaimuose įsteigta 12 gimdymo namų su 72 lovom. Lovų skaičius gimdyvėms ligoninėse padidintas. Visoje LTSR teritorijoje steigiami konsultacijos punktai ir dieniniai lopšeliai miestuose, ypač prie fabrikų ir kitur, kad motinos eidamos į darbą turėtų kur padėti savo vaikučius.

Tuo metu, kai beveik visame kapitalistiniame pasaulyje eina baisiosios skerdynės LTSR žmonės ramiai pertvarko savo gyvenimą naujais socialistiniais pagrindais, kur nebebus išnaudojimo žmogaus žmogumi.

Lietuvos TSR moterims atsivėrė platųs keliai į visas darbo ir mokslo sritis. Jos turi kartu su visa LTSR liaudimi įsijungti į tą didįjį žmonijos išsilaisvinimo iš kapitalistinio jungo darbą ir petys į petį su savo vyrais ir vaikais, nežiurint visų jų kelyje sutinkamų klinčių kurti šviesų socialistinį rytojų. Jos, be abejo, visa savo siela įsijungs ir į deputatų rinkimo į TSRS Aukščiausiąjį Tarybą priešrinkiminį lenktyniavimą ir čia pasieks ne blogesnių rezultatų negu vyrai.

(Pabaiga)

Geram laikraščiui galima gauti naujas skaitytojas ir be oficialio vajaus.

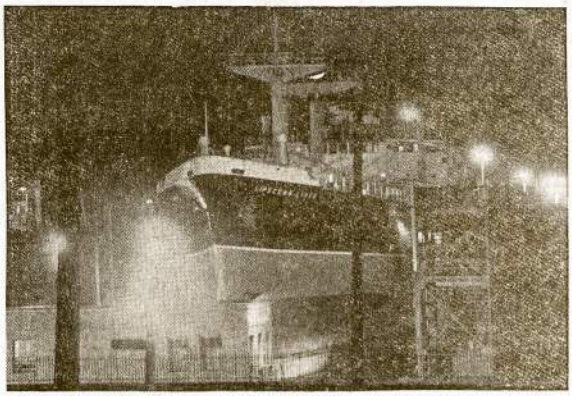

Bethlehem Steel korporacija yra viena aršiausių darbininkų išnaudotoja. Jai nei įstatymai nerupi pildyti. Tačiaus nežiurint to, Roosevelto administracija jai žeria šimtus milionų dolerių karinių užsakymų. Čia matosi tos korporacijos fabrikai Baltimorėj. Jie šiandien dirba 24 valandas į parą ir tai nespėja išpildyti užsakymų.

Senato užsienio reikalų komisijos posėdis, kuriame svarstyta tas nelemtasis Roosevelto bilius "paskolinti" Anglijai amuniciją, ginklus ir net karinius laivus. Ir pačioj komisijoj atsirado nemažai priešingų. Didelė didžiuma paprastų piliečių laiškais ir telegramom senatoriam ir kongresmanam sakyte įsako neįvelti šią šalį į imperialistinį Europos karą.

Imigrantų Problemos

Vizų Išdavimas Politiškiems Pabėgėliams.

Sekantis pranešimas, Valstybės Departamento išduotas laikraščiams gruodžio 18 d., liečia dabartinį nusistatymą kaslink vizų išdavimo.

"Politiški Pabėgėliai."

Pabėgėlių problema rišasi su vizų klausimu.

Norintieji atvykti į Jungt. Valstijas, sulig imigracijos įstatymo, privalo pirmiau gauti vizą nuo Jungt. Valstijų konsulo užsienyje.

Asmenys, pastoviam apsigyvenimui, privalo, sulig šito įstatymo, gauti imigranto vizą (Immigrant Visa); laikinui apsistojimui privalo išgauti svečio vizą (visitor's visa), kurie nori per šalį pervažiuoti kelionėj į kitą šalį privalo išgauti "transit visa". Vizų išdavimą tvarko Valstybės Departamentas.

Asmenys, su svečių vizoms, sulig įstatymo, pavelinti pasilikti čia tik laikinai. Asmenys su pervažiavimo vizoms gali pasilikti tik 60 dienų. Jeigu laikas nepailgintas, tai asmuo privalo išvažiuoti iš šalies, kitaip bus išdeportuotas. Pratęsimą privilegijų, susekimą tokių asmenų ir jų išdeportavimą tvarko Teisingumo Departamentas.

Francijos padėtis labai apsunkino pabėgėlių klausimą. Prieš tos šalies puolimą visoki žmonės iš visokių šalių vyko į Franciją ieškodami ramybės nuo visokių persekiojimų totalitariškose šalyse. Ir prie tų prisidėjo milionai asmenų, kurie pabėgo iš Olandijos ir Belgijos. Net daug pačių francūzų tapo pabėgėliai—tie visi biedni žmonės bėgo nuo vokiškos armijos užpuolimų ir Gestapo persekiojimų. Daug iš jų buvo persekiojami tik už jų politiškas ir tikėjimiškas nuomones, ir jie visi pageidavo atvykti į Jungtines Valstijas.

Aišku, jog nebuvo galima juos visus priimti. Šios šalies įstatymai nustato kiek imigrantų gali atvažiuoti. Kaip žinome, jau prieš šituos įvykius nebuvo galima gauti vizų nekuriose šalyse. Bet tas nesulaikė prašymus ir tik prisidėjo prie betvarkės.

Amerikos konsulatai Francijos pietuose—Bordeaux, Marseille ir Nice—negalėjo nei apsiveikti su visų prašytojais. Daugiau darbininkų nusamdyta konsulatuose, bet su augančiu skaičiu prašytojų jų darbas tapo vis sunkesnis kasdien. Konsulatų skyriai buvo atidaryti net prie Ispanijos rubežiaus, bet neužilgo Ispanija uždarė savo rubežius. Portugalija matydama, jog neturės užtektinai maisto pabėgėliams ir dėl visokių netinkamų aplinkybių irgi uždarė savo rubežius.

Keliavimas tapo disorganizuotas ir susinešimai pertraukti. Baimė, badas, skurdas ir persigrūdimas visur viešpatavo.

Iš Ispanijos ir Francūzijos Mediterraneau uostų daug biedny žmonių pasiekė Pietinę Afriką ir tenai apsunkino mūsų konsulatus. Casablanka, Afrikoj ir Lisbonas, Portugalijoj, tapo pabėgėlių centrai, bet tūkstančiai Francūzijos pabėgėlių pasiekė Ispanijos rubežių, kiti Šveicariją ir net Švediją.

Tarp šitų pabėgėlių buvo labai daug garsių vyrų ir moterų, jie daug nuveikė del pasaulio gerbuvio. Jie buvo aukšto mokslo ir puikiausiai išlavinti asmenys—narsūs vyrai ir moterys, kurių vienintėlis prasikaltimas buvo jų įsitikinimas ir neatidavimas tų įsitikinimų. Visas pasaulis kreipė atydą į šitų intelektuališkų žmonių padėtį. Ir net čia, Amerikoje, organizuotos grupės žmonių ant savęs ėmė mielaširdystės darbą, jog tik šitos puikios spėkos nežūtų.

Daug vardų buvo visiems žinomi dėl tų asmenų nuveikimų literatūros, muzikos ir dailės dirvose. Bet ir buvo daug kitų, visai niekam nežinomų žmonių, kurie ir tam pačiame laive plaukė. Jie irgi žiūrėjo į Amerikos gyvenimo kelią. Tiems ir ranka ištiesta, komitetai tapo organizuoti šioje šalyje teikti pagelbą tiems, kad jie netaptų užmirštais tik mirties laukdami.

Prie šitų komitetų prisidėjo garsūs amerikiečiai, ir tie Valstybės Departamentui rekomendavo vardus asmenų, kuriems būtinai vizos buvo reikalingos.

Bet ne tie žmonės, nei kas kitas, bet įstatymai nustato kiek imigrantų gali atvykti čionai ir jog įstatymas draudžia įleidimą del nekurių paduotų priežasčių. Ir įstatymas nustato standardus kaslink išdavimo svečių ir pervažiavimo vizų.

Svečių viza išduota asmeniui, kuris gali atgal sugryžti į šalį, iš kur pačjo, arba kuris gali išvažiuoti į trečią šalį, jeigu jis taip ketina daryti—kitaip būtų skaitomas imigrantas, kuris ketina čionai apsigyventi. Toks asmuo niekad negali reikalauti pagelbos būdamas šioje šalyje.

Todel gi komitetai, prašydami vizų nekuriems asmenims, turėjo duoti užtikrinimą Valstybės Departamentui, jog jie dės visas pastangas sutvarkyti išvažiavimą tokių asmenų, jeigu įleisti, ir jog nereikalaus jokios pagelbos jiems čia būnant.

Pervažiavimo vizos pavelina pabuvimą Jungt. Valstijose keliaujant į kitą šalį arba belaukiant sutvarkymo į kitą šalį. Ir komitetai prašydami tokių vizų turėjo išanksto duoti tokius užtikrinimus. Tie užtikrinimai buvo tinkamai su kiekvieno prašymu ir vardas ir reikalingos informacijos buvo telegrafuotos konsulams užsienyje.

Įvairūs komitetai rekomendavo 2,000 vardų. Kiekvienas vardas pilnai peržiūrėtas, išegzaminuotas ir iš tų vardų tik dvylika asmenų buvo nepageidaujami.

Kitiems vizos autorizuotos. Apie 1,000 vizų išduota užsienyje. Kitus sunku dabar surasti, kaikurie slaptai gyvena, ar po kitoms pavardėms savo apsaugai, kitus konsulatai visai negali susekti, kiti persikėlė į kitas vietas.

Konsulas, sulig įstatymo, pasišaukia aplikantus ir nusprendžia apie jų tinkamumą gauti vizą, ir konsulas turi apsvarstyti ar ypatingo asmens įleidimas į Jungt. Valstijas yra geriausiems Jungt. Valstijų interesams.

Valstybės Departamentas reikalauja patikrinimų apie intencijas šitų asmenų. Jis nori žinoti ar šitie asmenys gali apleisti šitą šalį del kitos naujos vietos, nes jeigu jie negali taip daryti, jie taptų pastoviais gyventojais, ir kaip toki jie turi čia atvažiuoti su imigranto viza, jie skaitomi imigrantais. Bet galų gale įleisti visus pabėgėlius nėra galimas daiktas.

Su reikalu, procedūra kaslink imigrantų kvotos surašų pertaisyta. Tas daroma su "atrinkimu kvotų", kaip pirmiau buvo paaiškinta. Tas atrinkimas reiškia, jog kai asmens vardas pasiektas ant kvotos surašo jam viza duodama, jeigu jis turi keliavimo

(Tęsa ant pusl. 5)

Clevelando Moterims

Ko mes visos moterys senai pageidavom, o dabar beveik taip kaip ir turim, tai Moterų Choras. Amerikos Lietuvių Moterų Kliubas nutarė tvert chorą. Kliubietės ir nekliubietės atsilankykit ant pirmos choro praktikos. Praktikos įvyks ketverge, sausio 30 dieną, 920 E. 79th st., kaip 8 val. vakare. Chorui vadovaus mums gerai žinomas ir visų mylimas Jankauskas. Jeigu diena būtų šalta arba kitaip kaip prasta, tai prašom ateit vistiek, nes po praktikos gausite geros ir karštos kavos, kuri viską atitaisys. Tai iki pasimatymo.

Komisija.

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

Negarbingas Žingsnis

Chicagos Lietuvių Draugijos metinis susirinkimas sausio 14 d. atžymėtas negarbingais tarimais.

Kritingiausiose draugijai dienose nebuvo dasileista taip paneigti draugijos įstatymus kaip dabar. Nėra paslaptis, kad draugijos įstatymai nėra tobuli. Bet pamatinėje tvarkoje yra gražaus demokratiškumo. Rodos šio demokratiškumo likučiai neprivalėtų būti laužomi viršininkų sauvališku elgėsiu, koksai įvyko Mutual Benefit Association susirinkime, kuomet valdyba pasiūlė susirinkimus laikyti kas trys mėnesiai.

Kilusiose diskusijose aiškiai įrodyta, kad toksai įnešimas yra priešingas draugijos konstitucijos paragrafams 34, 35, 36, 38 ir kitiems. Taipgi, kad Mutual skyrius ir taip turi tiktai vieną susirinkimą į metus. Tai šis tarimas nebus logiškas. Kad Mutual skyrius neturi teisės daryti patvarkymus del Chicago Lithuanian Society, nes Lithuanian Society yra po atskiru čarteriu, kad abiejų šių draugijų (nors ir sumaišytos daiktan) konstitucijos neleidžia tokius tarimus daryti.

Deja, argumentai prieš užsispyrimą yra niekis. Pirmininkas su pasityčiojimu pareiškia, kad konstitucija bus pataisyta sekamais metais. O susirinkimus laikydami kas trys mėnesiai turėsime bačką alaus ir rūkytą kumpį. Argumentai užbaigti. Balsavimas laimėtas lengvai, nes prieš atidarysiant susirinkimą pirmininkas zujo po svetainę ir prikalbinėjo susirinkusius balsuoti už susirinkimų panaikinimą.

Dabar kyla klausimas: ar Mutual Benefit Association nelegalis tarimas bus po prievarta brukamas Chicago Lithuanian Society pildyti, nes pastarosios organizacijos susirinkime toksai tarimas nėra pravestas?

Kaip į tai reaguos draugijos skyriai, kurie yra skatinami turėti kuo daugiausia susirinkimų?

Mutual Benefit Association susirinkimas užbaigtas ir eita prie Chicago Lithuanian Society susirinkimo. Čia ir vėl užkliuvome ant įnešimo išrinkti revizijos komisiją.

Pirmininkas pareiškia, kad įnešimą nepriima, bet diskusuoti leidžia.

Čia pirmininko sauvalė perėjo visus rubežius.

Jei pirmininkas nėra vartęs draugijos konstitucijos lapų, tai nors dabar pažiūrėtų ką sako žemiau nurodyti draugijos konstitucijos paragrafai:

Paragrafas 46. Jeigu draugijos susirinkime įnešimas nėra aiškus, jis (pirmininkas) reikalauja iš įnešėjo, kad įnešimas būtų raštiškas. Raštiškas įnešimas leidžiamas balsavimui be pataisų—už ar prieš.

Par. 72. Leidžia pirmininkui paskirti komisiją, jei bet kuris draugijos susirinkimas nutars įsteigti kokią nors komisiją.

Par. 105. Draugijos susirinkimams siūloma klausimą atmestus, atitinkamu laiku atmestą klausimą direktorių taryba gali leisti visų narių tarimui—referendumui.

Par. 111. Taipgi visuotinam narių balsavimui eina toki klausimai, del kurių nesusitaiko draugijos susirinkimai ir direktorių taryba.

Iš aukščiau paduotų konstitucijos ištraukų pirmininko sauvaliavimui vietos nėra.

Neleidimas išrinkti revizijos komisijos aiškiausia įrodo, kad su narių įmokamais pinigais veikiausia neviskas tvarkoj.

Taip elgtis gali vien reakcijos išperos, bet ne padorūs žmonės.

—Senas Narys.

Daugelis Vyrų Netinka Karinēm Pareigom

IŠ 200 NAUJOKŲ 47 RADO NESVEIKAIS

Armijos taryba pašaukė naujokus karinēm pareigom. 121 buvo liuosnorių. 79 pašaukē sulyg drafto. Daktarai patikrino naujokų sveikatą. Iš 200 vyrų 47 rado nepilnai sveikus karinēm pareigom. Daugiausia prasti dantys, prastos akys bei kas nors negero su ausim.

Vadinasi, kas penktas jaunuolis yra nepilnai sveikas ir dēlei to skaitomas netinkamas karinēm pareigom.

APDEGĖ NUO CIGARETO; REIKALAUJA NUO FIRMOS ATLYGINIMO

Miss Mildred Levin, 32 m., užvedē bylą prieš New Yorko drapanų gaminimo firmą ir reikalauja $100,000 atlyginimo. Miss Levin nusipirko suknelę gamintą A. Barsa and Bros., Co. Sako, kad drapana pukuota, turi savyje kokių ten chemikalų, kurie smarkiai dega.

Ji, berūkydama cigaretą, uždegē suknelę ir dikčiai apdegē. Mergina skaito kompaniją už jos nelaimę atsakominga ir Circuit teisme ji užvedē bylą.

Imigrantų Problemos

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

dokumentus ir išvažiavimo leidimą, kuris pavelina jį apleisti tą šalį, idant jis galētų vartoti jo vizą. Neturint tų dokumentų jo vardas praleidžiamas ir viza duota sekančiam prašytojui, kuris tik turi tuos visus dokumentus.

Jeigu pabēgēliai priimami sulig įstatymu, jie gali dabar išgauti imigranto vizą su atrinkimu kvotų. Visu laiku Valstybēs Departamentas simpatiškai teikia pagelbą šiems biedniems žmonēms pilnai suprasdamas įstatymo suvaržymus. Valstybēs Departamento nusistatymas yra sulaikyti priešus iš lauko nuo tapimo priešais iš vidaus.

Palengvinimui ir pagreitinimui viso darbo tarp-departamentiškas komitetas veikia po priežiūra Valstybēs ir Teisingumo Departamentų. Šitas komitetas gali prieiti prie visų slaptų informacijų, kurias visi valdžios departamentai turi, ir jis susideda iš Valstybēs, Teisingumo, Armijos ir Laivyno Departamentų atstovų. Tam komitetui vardai politiškų pabēgēlių siunčiami. Tie vardai patikrinti su departamentų surašais. Kaip tik komitetas priima vardus, Valstybēs Departamentas juos patelegrafuoja konsulams užsienyje. Ir konsulas svarsto jų aplikacijas del vizų. Jeigu konsulas atsako vizą kam nors, tai tą faktą jis privalo pranešti Valstybēs Departamentui pasakydamas kodel jis atsako. Komitetas vēl apsvarsto visą reikalą.

Iki šiam laikui Departamentas apsidirbo su visais prašymais. —I. S.

Iš Lietuvių Apšvietos ir Meno Kliubo Susirinkimo

Pereitą antradienį, sausio 21 dieną, Lietuvių Auditorijoje, įvyko Lietuvių Apšvietos ir Meno Kliubo mėnesinis susirinkimas. Narių atsilankė pusėtinai daug.

Šis susirinkimas buvo šauktas per atvirutes, nes buvo skaitomas kaip metinis susirinkimas ir rinkta nauja valdyba 1941 metams.

Nauja valdyba, arba komisija iš 7 narių, išrinkta iš šių draugų: P. Mikulėnas, St. Butkus, V. Raila, F. Kirka, St. Klastauskas, T. Dabulskis ir M. Klebonas.

Komisija laikys posėdį artimiausioj ateityj ir iš savo tarpo išsirinks valdybą.

Ant dienotvarkio buvo keletas svarbių klausimų. Apart valdybos rinkimo, svarstyta radijo valandos klausimas. Nuodugniai išdiskusavus prieitą prie išvados palikti valdybai šį klausimą tinkamai išspręsti ir butinai surasti laiką ir radijo studiją, kad prirengus gražius lietuviškus programus.

Pakeltas klausimas apie kliubo gimtuvių vakarėlį, kuris įvyks vasario 22 dieną, abiejose Liet. Aud. mažosiose salėse. Ant vietos išrinkta vakarėliui darbininkai.

Prie progos noriu pasakyti, kad šis vakarėlis bus savo rušies kliubo gimtuvių atžymėjimo pokilis ir todel ragintina ne tik kliubo nariai, bet ir visa Chicagos plačioji visuomenė atsilankyti šin vakarėlin. Komisija sako—vakarėlis bus toks, kad kiekvienas, kuris-tik atsilankys, bus pilniausiai patenkintas. Bus šauni muzika šokiam ir įvairųs žaislai. Įžanga tik 25 centai išanksto, prie durų 35c. Šiame susirinkime nariai pasiėmė tikietų platinimui. Yra labai svarbu, kad šie tikietai išsiplatintų iki vieno.

Toliau svarstyta ir palikta valdybai išanksto parenduoti kokį daržą kliubo piknikui.

Taipgi nutarta surengti prof. V. Bacevičiui pagerbimo bankietą proga jo čia lankymosi.

Bankieto klausimas irgi paliktas valdybai ir kaip tik bus galutinai parinkta diena ir vieta, bus pranešta visuomenei.

Taipgi svarstytas kliubo susirinkimų klausimas ir nariai priėjo išvados, kad susirinkimus laikyti kiekvieną mėnesį trečią pirmadienį, Liet. Aud. mažojoj salėj. Tad nariai įsitėmykite, kad sekantis kliubo susirinkimas įvyks vasario 17 dieną, 7:30 valandą vakare.

Prie pabaigos noriu pažymėti ir paraginti lietuvius rašytis prie šio kliubo. Kliubas nors dar visai nesenai susiorganizavo, bet jau turi arti šimtinės narių. Girdėjau taipgi nutarė prie kliubo prisidėti Lietuvių Moterų Kulturos Kliubas su metine duokle $5.00, taipgi yra nusitaręs prisidėti LKM Choras. Ragintina ir kiti kliubai, kuopos ir organizacijos tapti nariais. Pavieniai moka į metus $1.00; organizacijos bei kliubai po $3 arba $5 per metus; mokanti $3—gaus veltui vieną kartą garsintis per radiją, mokanti po $5—bus garsinami 2 kartu. Organizacijos ir kliubai, taipgi biznieriai, juk vistiek dažnai garsinasi savais reikalais, tai čia bus dvejopa nauda—parengimai bus garsinami, o taipgi ir prie kulturinio darbo prisidės, nes šio kliubo tikslas yra, apart radijo, dar rengti vakarus, paskaitas, pamokas ir abelnai kulturinį darbą dirbti. Butų gerai, kad organizacijų susirinkimuose šį klausimą pakeltumet ir į sekantį susirinkimą atsiųstumet savo atstovą ir prisidėtumet prie kliubo.

Kliubo narių dideliu pasiryžimu yra išaugint šią organizaciją į gan didelę ir atlikti didelius kulturinius darbus. Bet svarbiausia dabar, tai visiem pakalbinti savo draugus ir juos prie kliubo prirašyti. Daugelis narių gerai pasirodė su naujais nariais, kaip Ona Mockienė (buvus Bridgeportietė), P. Mikulėnas, Mačanskas ir kiti.

Tai tiek šiuo kartu apie šį kliubą.

Susirinkimas užsibaigė apie 10 val. vakare pakilusiam upe ir pasižadant entuziastiškai dirbti numatytus darbus. —Koresp.

Ragina Įsteigti Seniem Automobiliam Panšapę

Aldermanai susirupinę, ką daryti su gatvėje pamestais automobiliais. Tokių esą 8,000 Chicagos gatvėse. Jų nutraukimas lėšuoja miestui per metus apie $15,000.

Aldermanas Paul Douglas rekomenduoja miestui įsteigti senų automobilių panšapę. Ten reikia juos suvilkti ir parduoti žmonēm.

Kas, girdi, palieka automobilį ilgam laikui gatvėje ir nepaiso, tai automobilį reikia vilkti į panšapę ir už kiek laiko išstatyti varžytinēse parduoti.

Pinigais į Europą dovanų saviškiam nebepasiųsi. Bet ir karo laiku paštas tebeveikia. Daugelis Tarybų Lietuvoje, nors nereguliariai, jau gauna "Vilnį", kurią jiem "užfundino" amerikiečiai giminēs.

Pranešimai iš Kitur

HAMTRAMCK, MICH.

Tarp. Namo Bazaras įvyks šeštadienį ir sekmadienį, sausio 25 ir 26 d., 3014 Yemans. Pradžia šeštadienį 2-ra val. popiet, o sekmadienį 12-tą val. dieną. Bus įvairus programas abiejose dienose, o sausio 26 d. mūsų Aido Choras išpildys concertinę dalį su savo gražiomis dainelēmis. Bus lietuvių ir kitų tautų stalai, kur galēsit gaut bargenų. Bus gera muzika šokiams, skanių užkandžių ir gērimų. 2 piniginēs dovanos prie įžangos tikieto. Pirma — $8.00, antra—$5.00, įžanga tiktai 15c. 22c24)

Kviečia visus **Komitetas.**

A. A.

Uršulē Takažauskienē

Po Tēvais Rutelioniutē

persiskyrē su šiuo pasauliu sausio 21 d., 3 val. ryto, 1941 m., sulaukus pusēs amž. Gimus Lietuvoj, Vilkaviškio mieste ir parapijoj. Amerikoj išgyveno 35 metus.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Juozapą, 3 dukteris: Uršulę, Heleną Guintali ir Oną, žentą Raymondą ir du anūku, Ronald ir Raylene, 4 seseris: Katariną Lazdauskienę, jos vyrą Antaną ir jų šeimą, Konstanciją Radomskienę, jos vyrą Jurgį ir jų šeimyną, Marijoną Stanišauskienę, jos vyrą Antaną ir jų šeimą, Petronēlę Vabalaitienę, jos vyrą Albiną ir šeimą, brolį Vincą Rutelionį ir jo šeimą, gyvenančius Pietų Amerikoje, du pusbrolius: Ignacą ir Joną Janius ir jų šeimas, pusseserę Oną Janushą ir jos šeimą ir daug kitų giminių, draugų ir pažystamų, o Lietuvoje tēvą Antaną ir kitas gimines. Velionē priklausē prie Keistučio Pašelp. Kliubo ir Cicero Liet. Tautiškų seserų draugijos.

Kūnas pašarvotas namuose, 1336 So. 48th Ct., Cicero.

Laidotuvēs įvyks šeštadienį, sausio 25 d., 8 val. ryto iš namų bus nulydēta į Šv. Antano parap. bažnyčią, kur atsibus gedulingos pamaldos už velionēs sielą, o iš ten bus nulydēta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Uršulēs Takažauskienēs giminēs, draugai ir pažystami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvēse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę liekame,

Vyras, Dukterys, Žentas, Anūkai, Seserys, Brolis, Švogeriai, Pusbroliai, Pusseserē, Tēvas ir Giminēs.

Laid. Direkt. Antanas B. Petkus. Tel. Cicero 2109.

A. A.

JURGIS PREIKŠAITIS

Persiskyrē su šiuo pasauliu sausio 20 d., 1941 m., sulaukęs 40 m. amžiaus; gimē Chicagoj, Ill. Paliko dideliame nuliūdime savo mylimuosius ir mylinčius: seserį Oną Lietuvoje ir tetą Oną Cikauskas, ir giminaičius: Antaną ir Praną Cikauskus, taipgi ir daug draugų. Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S. Halsted St. Laidotuvēs įvyks penktadienį, sausio 24 d., 2 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydētas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi A. A. Jurgio Preikšaičio giminēs, draugai ir pažystami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvēse ir suteikti paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka

TETA IR GIMINĖS

Laidotuvių apeigas veda laidotuvių direktorius P. J. Ridikas. Tel. Yards 1419.

Ant jusų paliepimo mųs tikslas duoti jums geriausią patarnavimą ir

ANGLĮ

West Kentuck Egg $7.70
Frank. County Egg $7.70

Cosy Home Stoker

$6.60 *už toną* su taksais

Roseland Coal Co.
343 West 107th Place
Pullman 6776
TUMONIS ir SUNAI, Sav.

Tel. Yards 1651.

John A. Laudont Tavern

Vynas, Likeriai, Geras Alus Cigarai ir Užkandžiai.

3538 S. Halsted Street
Ir
Mēsos-Groserio Krautuvē.
3441 S. Morgan Street

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill.

Garantuoja Kokybę, Įvairumą ir Produktus Savo Įstaigose

RESTAURANE

Sveika, Švari, Rusiška-Ame- (VALGYKLOJ) rikoniška Virtuvē. Kainos žemos.

1628 W. Division Street
Tel. Humboldt 4044

Mēsos ir Groserio Krautuvē

Visokia Mēsa — Paukštiena
2051 W. Division Street
PRIIMAM ORDERIUS Pokiliams, Parengimams ir Panašiai
Tel. Brunswick 9468

Phone: Virginia 9493 Moterim: Seredomis

PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

ANTANAS F. ČZESNA per 20 metų rupinasi žmonių sveikata. Dabar naujai pertaisē savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuviška.

Duodame Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations.

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.

A. F. CZESNA, Savininkas

URBA GĖLININKAS

Gēlēs Mylintiem, Vestuvēm, Bankietam, Laidotuvēm, Papuošimam

4180 Archer Avenue
Phone: LAFayette 5800

"Naujoji Lietuva Faktų ir Dokumentų Šviesoje"

Parašē ANTANAS BIMBA

Tai yra knyga, kurioj rasite visus faktus, kaip Lietuvoj buvo nuverstas Smetonos fašizmas, kaip steigēsi naujoji tvarka, kas sudarē naująją valdžią, kaip ir kas buvo išrinkti į Seimą.

Šioj knygoj rasite nutarimus žemēs, bankų, fabrikų, miškų ir kitų šalies turtų klausimais. Knygoj telpa ir Naujoji Tarybinēs Lietuvos Konstitucija.

Knyga yra labai svarbi ir kiekvienam ir kiekvienai reikalinga. Ji yra arti 200 puslapių. Jau išsiuntinēta. Literaturos Draugijos kuopoms ir agentams jos kaina yra tik 25 centai. Pavienio egzemplioriaus kaina 35 ct.

Siųskite pinigus ir užsakymus į Literaturos Draugijos Centrą:

A. L. D. L. D.
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Turtas Virš $5,500,000.00

Apart Apsaugos, Mes Turime ATSARGOS FONDĄ Virš

$425,000.00

Nēra Saugesnēs Vietos Dēl Taupymo Pinigų

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

Under U. S. Govt. Supervision
3½% ON SAVINGS & INVESTMENTS
Current Rate Share Accounts

Siunčiame Gēles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS—Kvietkininkas

GĒLĒS VESTUVĒM, BANKIETAM, PAGRABAM

3316 So. Halsted St. **Chicago** **Yards 7308**

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus
4704 S. Western Ave.
TEL. LAFAYETTE 8024

Anthony B. Petkus
1410 S. 49th Ct., Cicero
TEL. CICERO 2109
6812 S. Western avenue
Tel. Grovehill 0142

S. P. MAŽEIKA
3319 S. Lituanica Ave.
TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips
3307 Lituanica Ave.
TEL. YARDS 4908

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2515 ir 2516
Skyrius: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. Halsted Street
TEL. YARDS 1419

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE
TELEPHONE: LAFAYETTE 3572

Brighton Parko Moterų Kliubo Parengimas Pavyko

Pereitą sekmadienį Marquette Hall įvyko Brighton Parko Moterų Kliubo parengimas. Moterų grupė, apsirėdę kaimiečių rubais, atrodė gražiai. Jos pildė dalį programo. Padainavo keletą dainų, "Oi tu Jieva jievuže" ir taip toliau. Jos šoko ir dainavo. Publikai labai patiko. Taipgi sulošė komediją "Grožio Salionas." Lošime dalyvavo dainininkė M. Schultz, M. Carter, Ann Jones, V. Adašiūnas, Eugene Miščikaitis, Elvira Zabukaitė, Helen Aglinskas. Visos savo uždaytis atliko gerai.

Komedijoj vaizduoja, kaip iš senų moterų padaro gražias.

Brighton Parko mažiukų vaikučių draugijėlė padainavo keletą dainų. Labai gerai, kad iš mažų dienų vaikučiai pratinami prie scenos. Išaugę jie būna drąsesni ir kartu pamyli lietuvybę. Žinoma, lavinti vaikus iš mažų dienų reikia kantrybės ir pasišventimo. O to netrūksta A. Zabukienei.

Pašoko klasiškų šokių Ryta Schultz ir Violet Staniulis. Jaunų merginų sikstetas padainavo gražių dainų iš operetės "Silvija."

Advokatas K. Kal trumpai kalbėjo apie pilietybę. Jis apibudino reikalą patapti piliečiais.

Suvalkiečių choras padainavo keletą dainų, vadovaujant S. Pipiraitei.

A. Zabukienė ir M. Schultz padainavo solo pritariant grupei. Kaimiečių grupei vadovavo A. Zabukienė.

Publikos susirinko pusčtinai. Visi po programo pasišoko prie jaunuolių gero orkestro.

A. M—nė.

Moterų Mokykla Turi Geras Pasekmes

Du mėnesiai atgal Vidurvakarinių Valstijų Moterų Sąryšis, kartu su Moterų Kulturos Kliubu įsteigė mokyklą, kur draugės lavinasi lietuvių ir anglų kalbų.

Kiek man yra žinoma, savitarpinio lavinimosi mokyklos, tai daugiau, negu bent kada moterų lankosi į šią mokyklą. Pirmadieniais sueina tarp 30-35 moterų į "Vilnies" svetainę ir lavinasi lietuvių kalbos ir rašybos ir abelnai visuomenės dalykų.

Visos mokinės pasitenkinusios J. Skeberdytės mokinimu ir mokinimu Anna Petrutienės. Tarp draugių geras upas ir pasiryžimas daugiau prasilavinti.

Nutarta mokyklos naudai surengti vakarėlį "Vilnies" salėje, vasario 23 dieną. Bus ir programas. Mokinės sulošė mažą veikalėlį, parašytą J. Skeberdytės.

Vėliau parašysiu daugiau apie tą parengimą. Dabar primenam publikai, kad dalyvautų musų vakarėlyj ir prašome moterų lankytis į lietuvių ir anglų kalbų mokyklą pirmadieniais nuo 7:30 val. vakaro, "Vilnies" svetainėn. Tas yra prakilnu ir naudinga del visų moterų.

Mokyklos Komisija.

Džiaugiuosi Priguliš Prie L.D.S

Aš įsirašiau į LDS kaip tik ta organizacija susitvėrė. Visuomet jaučiausi, kad aš priklausau prie pažangios organizacijos, kuri ne tik rūpinasi narių sušelpimu ir pomirtinių išmokėjimu, bet rūpinasi visuomenine gerove ir kultūros reikalais. Dabar aš, skaitydamas "Tiesą", radau paaiškinimę, kad man, būnant apsidraudusiam ant tūkstančio, pigiau atsieina, negu kur kitur prigulėčia. Ten nurodo į tūlo nario paklausimą:

"Žemiau paduotas kelių organizacijų duoklių palyginimas geriausiai atsako į klausimą.

"Nariai, įsirašę 20 metų amžiaus ant $1,000 apdraudos, moka į metus sekamai:

LDS	$13.68
LRKSA	16.22
SLA	17.37
Metropolitan	16.87
John Hancock	16.57
Prudential	17.49
Aetna	18.40

"I tą bendrą mokestį įeina ir lėšų fondo mokestis.

"Dabar galite aiškiai matyti, jog LDS mokestys yra mažesnės, negu kitose panašiose organizacijose.

"Pašalpos mokestys LDS taipgi mažesnės."

Vadinasi, aš laimiu dubeltavai. Pakalbinsiu ir kitus įsirašyti į LDS. Jūs tą patį padarykite.

LDS Narys.

Leonas Pruseika Išvažiuoja į Brooklyną

Leonas Pruseika, "Vilnies" redaktorius, šiandien išvažiuoja į Brooklyną. Jis ten dalyvaus "Laisvės" šėrininkų suvažiavime, kuris įvyks sekmadienį, 26 dieną sausio. Po suvažiavimo bus puošnus bankietas.

Chicagos organizacijos ir paskiri asmenys sumetė "Laisvės" šėrininkų suvažiavimo pasveikinimui virš $100.

Leonas Pruseika chicagiečių auką įteiks suvažiavimui.

Chicagietis svečias po rytiečių dienraščio suvažiavimo pasibus toj apielinkėj keletą dienų, sustos keliose vietose pasakyti prakalbas ir už poros savaičių gryš atgal į Chicagą.

—Rep.

"Tobaccoland U.S.A."

"Tobacoland U. S. A." tai knyga, kurioj sudėta faktai apie tabaką ir jo gamybą. Bene tik bus pilniausias atvaizdas, kaip tabakas auginama ir kaip cigaretus gamina. Ši knyga duodama veltui Liggett ir Myer Tobaco Company.

Naujoji 42 puslapių ir 14 colių knyga duoda iliustracijas, kaip tabakas auginamas, kaip jis užlaikomas ir tt. Čia paduodama tipiški vaizdai pietinės šalies tabako apielinkių. Knygoj talpinama 100 įvairių atvaizdų kaip nufotografuotų, taip ir pieštų, po kuriais yra įdomūs parašai. Jau ta knyga vartojama kolegijose ir knygynuose daugelyje šios šalies dalių. Publikos reikalause suteikė kalbama knyga patenkinimo.

Knyga bus pasiųsta paskiriem asmenim bei grupėm ant pareikalavimo per Ligget and Myers Tobaco Company, 630 Fifth ave., New York.

Nauji Chesterfield skelbimai netrukus pasirodys laikraščiuose nuo Pacifiko iki Atlantiko su atvaizdais Ann Sheridan and Ellen Drew, garsios asmenybės judžių pasaulyje; ir Mary Jane Yeo bei Jo Ann Dean, čiuožimo žvaigždės "It Happens on Ice."

Tabako parduotuvėse tuoj po kalėdinių iškabų bus languose iškaišyta "national billboard showings."

Populiaris Chesterfield radio artistas Fred Waring's duos gražų dalykėlį "Pleasure Times" ir Glenn Miller's "Moonlight Serenade". Jie per radio linksmins milionus visos šalies plotmėj.

—S.

Numirė Jurgis Preikšaitis

Jurgis Preikšaitis, palyginamai jaunas vyras, kuris jau senai sirgo tuberkuliozu, antradienį numirė Cook apskričio ligoninėj.

Paskutiniais metais Jurgis Preikšaitis gyveno ant pašelpos ir protarpiais dirbo WPA projektuose.

Jurgis Preikšaitis kiek seniau, kai jis dar buvo sveikas, mėgdavo išgerti ir kartais perdaug išgerti. Tas, žinoma, jam gero nedarė, kaip nedaro kitiem, kurie daug geria.

Kiek teko girdėti, tai Jurgis Preikšaitis turi nemažai giminių. Kas rūpinsis jo laidojimu, to nežinau.

Bridgeportietis.

Traukinys Užmušė Mergaitę ir Numetė 98 Pėdas

Cecilia Larson, 11 metų, užmušė Burlington traukinys ties Forest ave., Downers Grove apielinkėje.

Laiku, kada traukinys užgavo mergaitę, jis ėjo po 90 mylių į valandą. Taip smarkiai sudavė, kad numetė ją į šalį apie 98 pėdas.

Jos sesutė Mary ėjo kartų. Abi buvo susikabinę rankom ir kai mergaitės pamatė traukinį prieš save, tai Mary ištraukė ranką iš sesers rankos ir metėsi atgal. Cecilia manė prabėgs ir šoko pirmyn. Nelaimingoji papuolė po traukiniu.

Sako, kad gatvės barai buvo nuleisti. Tačiau jie nepadengė šaligatvio, kuriuo ėjo mergaitės.

Statys Naują Tiltą Ant Congress St.

Ralph H. Burke, subvių ir išketų vieškelių komisionierius, paskelbė, kad jau planai pagaminta ir su valdžia susitarta dėlei pastatymo didelio ir plataus tilto per Chicago upę, Congress st. kryptimi.

Tiltas, sako komisionierius, lėšinos $1,700,000. Jį pradės statyti ateinantį rudenį. Tilto rėmai, jo mašinerija ir kitos dalys bus tuoj užsakyta fabrikuose gaminti.

Jie Vaidins Operetę Vasario 2 Dieną, Lietuvių Centro Salėj

Chicagos Latvių Choras. Šis linksmas musų pusbrolių burys, vasario 2 d., Lietuvių Centro salėje, 3133 S. Halsted St., 4 val. po pietų, vaidins operetę "Moksleivių Gyvenimas". Vasario 2 d. parengimas, tai Lietuvių Literaturos Draugijos 25 metų jubiliejaus užbaigimo iškilmė. Daugiausia gavę narių per metus jubilieiniame parengime bus apdovanoti gražiais ženklais. Tikietai parsiduoda išanksto. Galite gauti "Vilnies" raštinėje. Visi dalyvaukite. —Komitetas.

Brighton Park

Žaislų ir Pasilinksminimo Vakaras

LDS 76 kp. ir jaunuolių Redwings 211, taipgi ir LLD 104 kp., bendrai rengia žaislų vakarą sekmadienį, sausio 26 dieną, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd st. Sveteliai atsilankę turės gerą progą pažaisti kauliukais ir kortomis, ir laimės gerų dovanų. Po žaislų prasidės šokiai prie geros orkestros, kuri grieš lietuviškas ir amerikoniškas polkas ir valcus. Taippat bus skanių užkandžių ir šalto gardaus alučio ir importuotos degtinės. Taigi, galėsime visi drauge sučėj linksminties iki vėlyvos nakties.

Tad kviečiame visus Chicagos progresyvius atsilankyti ant musų šaunaus parengimo ir susipažinti su šios kolonijos progresyviais ir jų veikimu. Brightonparkiečiai visuomet nuosirdžiai ir gerai pavaišina svečius atsilankiusius ant jų parengimo. Tad pavaišins ir ant šio šaunaus parengimo ir draugingai visi linksmai praleisime sekmadienio pavakarį.

Įažnga tiktai 25 centai ypatai. Žaislai prasidės lygiai 3 val. po pietų. Tad nesivėluokite.

—Komisija.

Valstija užvedė bylą prieš Northtown Fruit and Vegetable Market, 4955 Broadway, už nemokėjimą sales taksų. Iš tos vienos biznio įstaigos reikalauja $22,900 taksų.

ATSARGŪS CICERIEČIAI

Kątik paskelbtame Automobilių Asociacijos metiniam raporte pažymėta, jog ciceriečiai automobilistai bene bus atsargiausi visoj Amerikoj.

Ciceroj pereitais metais tik vienas žmogus užmuštas auto nelaimėse.

VILNIES RADIO Subatoj

Dienraštis "Vilnis" kas šeštadienio rytas kaip 9:15 val. duoda savo programą oro bangomis iš stoties WGES. Šiame programe ne tik kad girdėsite daug svarbių žinių kas dedasi plačiam pasaulyj, bet bus ir muzikalis programas, kur sudainuos kelias daineles seserys Zdaniutės. Jau tulas laikas kaip jos nebuvo girdimos musų programe. Jos labai gražiai dainuoja. Visiems bus linksma jas girdėti.

Tad nusistatykite savo radijo priimtuvą šio šeštadienio rytą kaip 9:15 ant WGES ir išgirsite labai įdomų programą.

"Vilnies" Adm.

Rodys Visą Seriją Sovietinių Judžių

Nuo ateinančio penktadienio Studio teatre, Van Buren ir So. Michigan ave., pradės rodyti seriją sovietinių filmų. Penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį rodys "Čigonai" ir "Beethovenno Koncertas". Pirmadienį ir antradienį rodys "Chapayev" ir kitus žymesnius sovietinius judžius.

Policija Apklausinėja Vokiečių Bundo Narius

Chicagoj policija pradėjo apklausinėti German-American Bund narius, kurių pavardės liko paimtos apie mėnesius atgal iš Bundo raštinės, kai padarė kratą del taksų neužsimokėjimo.

Valdžia paėmė 4,000 narių pavardes. Sako, kad po vieną šaukia policijos nuovadon ir apklausinėja.

Kiek iki šiol buvo spaudoj paskelbta, tai prieš juos nėra padaryta jokio kaltinimo, nėra sudaryta bylos.

Jusų giminėm Tarybų Lietuvoje patiks "Vilnis" — užprenumeruokite!

Vietiniai Pranešimai

ROSELAND

Roselando Liet. Moterų Kliubas rengia šaunų koncertą ir balių sekmadienį, sausio 26 d., 6 val. vakaro, Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Po programo šokiai. Įžanga 25c. Kviečia visus atsilankyti. (23c25) **R. Komitetas.**

CLASSIFIED ADS

WHOLESALE FURNITURE
Urminis Pardavimas Rakandų
Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Šimas, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, Rep. 6051.

Patapkite Barberiu
Išmokiname barberio amato mokslinliu būdu už mažą mokestį. Imokėt reikia tik mažą dalelę, o likusia sumą lengvais išmokėjimais. Atsilankykite, rašykite arba telefonuokite platesnių žinių: INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 672 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monroe 5982.

REGĖJIMAS
Gali But Pagerintas
Kartais laikinas vartojimas akinių gali jums pagerinti regėjimą ant visados.
Atsilankykite pas Dr. K. Nurkat-Nurkaitis patasymui ir pririnkimui akinių, kurie sustiprins ir pagerins jūsų akis
DABAR GALIMA ĮSIGYTI AKINIUS NUŽEMINTA KAINA
Duodame Pilną Garantiją
BUDRIK Furniture House
Krautuvė su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

Nauji Bunny Bun Hamburgeriai
5c
Ir koki Jie Geri!
Sustok bile kada dėl skanaus užkandžio. Čia gausite saldžių hamburgerių, karštų kilbasėlių, minkštų gėrimų ir namie darytos chile.
Naudojam J. V. valdžios peržiūrėtą jautieną dėl Naujo Bunny Bun. GEORGE, SAVININKAS
New Bunny Bun
3110 S. Halsted Street

M. KLARICH & SON
Kontraktoriai ir Namų Budavotojai
Statome ir pertaisome bungalows dviejų aukštų ir apartmentus; bažnyčias, mokyklas, gazolino stotis, garadžius ir kitus trobėsius.
3117-19-21 S. Parnell Ave.
CHICAGO, ILL.
CALumet 6509

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiem Bankietam Suteikiam Patarnavimą. Linksmas Patarnavimas Visiems
Antanas Norkus, Sav.
750 W. 31st St., Chicago, Ill.
Tel. VICtory 9670

Medicinos Daktarai

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIENĄ
Nedėliomis pagal sutartį
Phone Virginia 3316

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJOS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
3343 S. Halsted Street
VALANDOS: 11 iki 12, 2 iki 4 ir vakarais 7 iki 9. Šventadieniais 11 iki 12 ryte
Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bld.
2400 West Madison Street
VALANDOS: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vakare
Tel. Seeley 7336
Namų Telefonas Brunswick 6597

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki val. vakaro. Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Tel. Yards 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Namų Tel. BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Yards 5921
Rezidencijos Kenwood 5107
DR. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
VALANDOS: 1-3 ir 6:30 iki 8:30 vakare
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phones: Grovehill 3111
DR. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
Ofiso Valandos:
nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Ofiso Telefonas Lafayette 6868
Namų Tel. Portsmouth 6616
Dr. Marjan S. Swiont
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4258 Archer Avenue
Kalba Rusiškai ir Lenkiškai
Valandos: nuo 1-4 ir 7-9

Telefonas HEMlock 9252
ANELIA K. JARUSZ
Physical Theraphy & Midwife
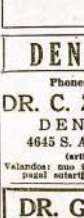
6630 S. Western Avenue, Chicago, Ill.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 7 vakaro. Išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, randasi Central Ave. Beverly Shores, Ind.
Telephone Michigan City 2799-R3

DENTISTAI

Phones: Yards 2346
DR. C. Z. VEZEL'S
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(arti 47th Street)
Valandos: nuo 9 iki 8 vakarais. Seredoj pagal sutartį.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1825
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

VYTAUTAS TARUTIS
ADVOKATAS
BRIDGEPORT
3133 S. Halsted Street
Valandos: 1 iki 8 Val. Vakaro
Phone Calumet 6877
134 N. La Salle Street
Room 2014
Valandos: 9 iki 11 Val. Ryto.
PHONE: STATE 7572
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2679

WISCONSIN POULTRY AND MARKET
3227 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Geriausios rušies paukščiai ir švieži kiaušiniai,—ką tik atvežta nuo farmų. Kainos ir patarnavimas jus patenkins.
Tel. Victory 3144 F. Mockus, Sav.

Rep. 0349.
Zade's Bar
6753 S.Western Av.

DELLA ŽADEIKIENĖ, Sav.
Penktadieniais Kepta Žuvis, Gardus Alus, Skani Arielka, Saldus Vynas ir Geri Užkandžiai. Šeštadieniais Vištiena.

METINĖ PARĖ
YORK GRILL
York Road, netoli 12-tos Gatvės
Šeštadienį ir Sekm., Sausio 25-26, 1941 m.
La Grange, Illinois
Visus pažystamus, draugus, kviečiam dalyvaut ir linksmai laiką praleisti naujoj ir gražioj vietoj. Turėsime skanių valgių ir gėrimų visų, ir šaunią muziką. Pirmiau laikėm taverną Justice Parke, dabar ant York Road, tarpe 12th ir 22nd sts., La Grange, Ill.
HENRY & EDNA KUMPUS, Savininkai.
Phone Elmhurst 3449 R. 2

ENGLISH SECTION
FOR PEACE, FREEDOM AND DEMOCRACY

VILNIS

PART TWO
OF THE PEOPLE, BY THE PEOPLE, FOR THE PEOPLE

VOLUME XXII, No. 19 | THURSDAY, JAN. 23, 1941 | 3116 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. | PHONE: VICTORY 1455

WAR BILL IS DICTATOR'S BILL, SAYS YOUTH CONGRESS

NEW YORK. — Stating that the Roosevelt "Lend Lease" bill now before Congress means "full participation in the war with American owned armaments, ships, dollars and men", the Cabinet of the American Youth Congress, meeting Saturday, Jan. 18, called on youth to oppose its passage.

The statement issued by the Youth Congress described the bill as measure "for the establishment of a military dictatorship" and specifically scored the provisions which would give "dictatorial powers to the President." The Cabinet instructed the officers of the Youth Congress to appear at the hearing on the bill and testify against it on behalf of the Youth Congress.

Commenting on the Youth Congress stand against the bill, Joseph Cadden, executive secretary, pointed out that the Town Meeting of the Youth to be sponsored by the AYC in Washington on Feb. 7-8-9 will give young people an opportunity to express their "determined opposition to this blank-check for war."

This bill, if enacted," the statement said, "would circumvent the legal guarantees established against war loans and credits, it would put us deeper into the war. It is a more deadly and certain path to "plowing under every fourth American boy than the Morgan war-loans of 1917. It means full participation in the war with American owned armarments, ships, dollars and American men."

We call upon every American young person, every organization of youth, to oppose the passage of this bill by sending wires and letters to Congressmen, by testifying at the hearings of both Senate and House Committee on Foreign Affairs, by organizing meetings of all types where people may express their views, by writing letters to newspapers, speaking on the radio, by sending delegations to your Congressmen and above all by using the occasion of the American Youth Congress Town Meeting of Youth on February 7, 8 and 9 in Washington, to express your opinion on this Bill."

Alien Law Makes Debut as Strike Breaking Tool

CHICAGO. — Strikebreaking efforts of the U. S. Bureau of Immigration and Naturalization were revealed here in the "AMP Newscaster," issued by the Chicago Council of the American Peace Mobilization.

The paper disclosed that Erik Oscar Verner Berg, who is on strike against the Chicago Molded Products Co., together with several hundred other employes of the plant, was threatened with deportation.

Berg was called in by the Bureau of Immigration and Naturalization and told that he had been reported as an as an "undesirable alien."

Berg's sworn affidavit revealed that "Inspector Goodman advised me that I should be careful of the union which I joined, since many CIO unions were dominated by Communists ... He then further advised me that I could been reported as an "undesirable alien."

The story of the threat made against Berg, who is a member of the CIO Die-Casters' Unioon, was featured in the new APM publication, which made its first appearance this week. The "Newcaster" will be issued every two weeks.

Berg's union has been on strike ten weeks, demanding a Labor Board election in order to secure collective bargaining at the plastics plant, which was working on British war orders.

Berg's affidavit declares further:

"The Inspector advised me that any replies to his questions would have to be sent to Washington for final decision, and that .... there was a strong possibility that my citizenship papers would have to wait another five years. This country, he said, is on the verge of war in the event of war, fellows who are reporte d may be held in concentration camps ... He said that I had best go home and not picket."

ILLINOIS CIO ASKS STATE LAW AID DRAFTEES

CHICAGO. — Labor's demands for a State Soldiers and Sailors Job Guarantee Act was placed squarely before the new session of the State Legislature following a CIO state legislative conference.

The bill would provide a "guarantee of a return to the same employment with all the privileges such as wage scale, seniority, pension and vacation rights" to any drafted worker. The proposed measure also calls for suitable administrative machinery to enforse this law.

The new session of the State Assembly also faces a number of other labor-sponsored measures, including repeal of sales tax on food and the provisions of funds for adequate relief.

In presenting the CIO program, Raymond Edmunson, of the United Mine Workers, declared: **Democracy means, among other things, economic security, decent working conditions and equal opportunity."**

The program presented by the CIO demands that unemployment compensation and old age compensation benefits be increased from $16 to $20 per week and that the pay period be increased from 16 to 20 weeks.

Included in the program also are these labor demands:

1. Limitations upon injunctions in labor d isputes, demanding "statutory restrictions upon the arbitrary and oft-abused power of courts to issue injunctions in labor disputes."

2. A state labor relations act.

3. A state minimum wage and maximum hour law to supplement the federal law and covering industries not engaged in interstate commenrce.

4. A wage guarantee law to "safeguard the payment of earned wages in case of business failures."

5. Guaranteed vacations with pay for all workers.

One of the most important proposals put forward by the CIO was the demand that a state constitutional convention be called. Such a convention would be the means for revising the tax structure and providing a state income tax.

Steel Workers Want Bonus

BRACKENRIDGE, Pa. — The Steel Workers Organizing Committee lodges in the plants of the Allegheny-Ludlum Steel Co. are requesting a 25 dollar bonus for each employe.

Dreiser Calls Britain 'Imperial Tyranny'; Hits Roosevelt Lend-Lease Bill

LOS ANGELES. — Theodore Dreiser declared that "if Roosevelt had ever read the history of England, he would know that it is an imperial tyranny, which to this hour is determined to maintain that tyranny over one-fifth of the world and as much more as it can grab off."

The novelist condemned Roosevelt's attempt to force the lend-lease bill through Congress.

"Mr. Roosevelt's message," Dreiser said, "conveys the same delusion concerning the existence of democracies abroad as have all his other messages. Sancho Panza and President Wilson—wise, he is fighting windmills.

"There are no democracies in Europe, and save for Czechoslovakia, Loyalist Spain and Russia, there have not been in the last 50 years. Russia is one, but none of our capitalist countries will admit it."

If the President hasn't read the history of England, Dreiser continued, "I can tell him he is leading this country into bankruptcy, and, what is more, insult from his pet England."

Girls Bowling

"Teta iš Amerikos" To Be Presented Sunday Jan. 26, 1941

"Teta iš Amerikos" to Be Presen ted This Sunday, Jan. 26th, 1941

The Lithuanian University Club's sixth annual show will be in the form of a three act comedy hit just recently brought from Lithuania. The comedy is considered the outstanding play by many critics and it is guaranteed to bring about a new era of cultural drama among the Lithuanians of Chicago. The various roles will be played by the talented members of the Lithuanian University Club. All proceeds will be used for the benefit of the LUC annual scholarship fund.

The show will be held this Sunday, January 26, 1941, in the afternoon at 4:30 P.M. The Lithuanian Auditorium, at 3133 South Halsted Street will be the scene of the show. The admission charge will amount to 55 cents.

Haircut $1.50 in Calif. Army Camp Boom Town

SAN MIGUEL. — "Haircut $1.50" is a typical sign in this small railway junction since the army started construction at Camp Macimiento.

Prices of groceries are correspondingly steep and sleeping accommodations for the hundreds of construction workers and their families consist of trailers, tents and even space for sleeping bags on the railway station platform.

Fear Son Will Be Drafted, Detroit Father Kills Self

DETROIT. — Because of the fear of his own son being drafted, Lester Miller, 57, killed himself here. Miller, his throat slashed, was found in the bathroom of his home at 2677 Pingree Ave., by his son, Robert, 21.

On the bureau of the father's bedroom was a note that read: "I hope this will benefit you on account of the draft. Do all you can for Ruth. I love you both. Please be brave."

Ruth is Miller's seventeen-year-old daughter. The aged worker, in desperation to keep his son from being drafted killed himself, hoping that with his only son being the sole support of his mother and sister, that he would not be drafted.

THE UPPER CRUST: "And I'd like you to sponsor a movement to work longer hours for the sake of national defense."

Draft Objectors To Go Into CCC Camps

WASHINGTON. — The first group of conscientious objectors whose creeds forbid military service of any sort, will be called within 30 days for a year's service in non-military camps.

They will go to abandoned CCC camps and ' under government supervision, spend their time on soil conservation, forestation and related work.

Under tentative plans, religious organizations will finance the camps and the government will supervise and direct them.

Agricultural and Interior Dept. will furnish the personnel and heavy construction equipment. The army will provide cots, bedding and mess equipment. Religious organizations will pay grocery, utility, and upkeeps bills.

South African Anti-Fascist Is Interned

Dr. Max Joffe, Johannesburg, South Africa youth leader and anti-fascist, has been arrested and sent to the Ganspan Internment Camp by the Jan Smuts government, it was learned from the Rand Daily Mail, Johannesburg paper which arrived here by mail.

Joffe was the South African delegate to the International Youth Congress which was held at Vassar College in 1938.

According to the article in the Johannesburg paper Joffe was arrested while on a vacation with his wife and child in Durban on Nov. 18.

Germans Order Jews in Holland Register

THE HAGUE.—Arthur Seyss-Inquart, German governor of the Netherlands, ordered that all Jews and persons of part Jewish ancestry be registered within next four weeks.

LDS MERRY GO ROUND

"Today is The Tomorrow You Worried About Yesterday"

LDS FIELD ORGANIZER ON WAY TO CHICAGO

Although we Chicagoans have experienced the cold wave and are snow bound we still are awaiting Joe Sacal's arrival. He has visited the localities where he has devoted much time in stirring up the LDS activities. We hope he brings back some inside dope about the preparations of the bowling tournament in Cleveland. Chicago youth council will be assured of a perfect representation at their meetings when Mr. Satchel returns for he has a magnetic inspiration of convincing and stressing the importance of the committees to function properly. He'll be welcomed back with open arms of all.

2nd CLASS OF LDS SCHOOL

Was very interesting as Frank Kuchinskas was the able lecturer. Due to the slushy weather several classmates played hooky, while others intently witnessed the continued lecture of the History of Lithuania. It may be possible for Mr. Pruseika to journey to Broklyn, New York therefore making it possible to delve into another subject. A new student enrolled last week, the vice-president of the Sparks George Puckuaskas. Let's see more new enrollees tomorrow at the Mark White Park, 30th and Halsted St., 8 P.M.

MARQUETTE MONARCHS TO HOLD HARD TIME PARTY

this Saturday, at their den, 2710 W. 59th St. They are always a step ahead of other branches in arranging socials upon short notice. Not much information has leaked out regarding this social; so watch for their column and by all means be at the social.

BOWLING LEAGUE DANCE

Proves to be very successful and looks like the chances are 10 to 1 that the LDS bowling league will be packing their uniforms and such attire as will be necessary for the trip to Cleveland. There were rumors soaring about that the two winning teams will enter the tourney. Through a capable source it was learned these people are being misinformed. Preparations will be made for the whole league but last minute changes can be expected. There will be several affairs yet to be sponsored by the league to raise funds to transport the bowlers. Last Saturday was very successful as everyone cooperated by pitching in when asked to work. There will be an announcement of the other affairs inlater issues.

ADULT EDUCATION PROGRAMS

More programs which are sponsored through auspices of WPA and Board of Education. LDSers should take advantage of these tours.

WPA FEDERAL PROJECT.—Tour cutting, designing and sewing rooms where garments are prepared. Thursday, Jan. 23, meet at 2 p.m., 6130 S. LaSalle St.

CROATS AND SLOVENES IN CHICAGO.—Tour the Lawndale area's Jugoslav settlement. See movie and hear native folk tunes Fri., Jan. 24, at 8 p.m., 3046 S. Central Park.

MIDWINTER FLOWERS INSPECT DISPLAYS OR RARE AND EXOTIC PLANTS. See the famous conservatory at Garfield Pk. Sat., Jan. 25, 2:30 p.m. 300 N., Central Pk. Ave.

UNIVERSITY OF CHICAGO.—See Rockefeller Chapel, Ida Noyes Hall, International House and the Beautyful Midway Plaisance Sun., Jan. 26, 3 p.m., 59th & Woodlawn Ave.

BOOK SHOPS AND ART STUDIOS.—Inspect a display of silversmith's craft and an exhibit of Andalusian art. Tue. Jan. 28, 2:30 p.m., 410 S. Michigan Ave.

RECREATION IN STANTON PARK.—Tour a park located in an underprivileged area Tue., Jan. 28, 8 p.m., 624 W. Evergreen St.

CRACKERS AND MACARONI. — Bakery see how cookies are made and visit a macaroni factory, inspect work rooms and laboratories, Wed., Jan. 29, 2:30 p.m., 2550 W. Polk St.

LDS VOICE

All contributions must be sent in by Saturday, Jan. 25, to Helen Lane, 646 W. Garfield blvd. The staff will meet Sunday to prepare the bulletin.

IDLE LOQUACITY

Although Lillian Retis wasn't at the bowling alley last Thursday Ida Stankus slid half way to greet the pins... Phylis Rasins boosted her average since she's bowling in her new bowling shoes... There was a rushing business in the checking in garments... A line was extended from the Hollywood Inn wardrobe around the bend almost to Western ave.... Helen was working behind schedule until Anne Petritus stepped in with a systematized system, the line was cleared and Helen began to breath normally... Bertha Zalatoris was in the wardrobe dept., also taking charge of admissions so long that she began to sing "I'm only a bird in a gilded cage".... George Kwain must have been expecting a sell out and shortage in hangers for he brought his own hanger but it was for trousers... Celia Riva claims that she can only dance with men and cannot get into step with the ladiefolks... Kay Zebraitis had a tough time keepin up with Paps Riva's cousin, too many strikecolas... Jessie Shaiko and Frannie Arlis were very very late in coming to the social... The petite Little Mary Shimkus looked so lovely in her new dainty sweater and tried to dance a bit but found that she just mustn't for awhile... Butcheriene Kwain started in tipping the wardrobe attendants and before long a nice sum was accumulated... Chips' chip' get your chips from Delia and Bernice K. they kept a sharp lookout on the dough while Stella Stankus was hawking and putting much effort to sell the delicious sandwiches... Joe Dobar gets very excited when certain girls yell, hurry! hurry!... Ever so often Volga Yuska rounds up a cousin. Now it's vegetable Eddie... There was a marathon going on. Eddie Dockus and his girlfriend Bertha D. danced every dance... Seen also the former and present presidents of Sparks dancing Kay Danis and Bronie.... The Lascoes are a very devoted couple... Haven't seen them at affairs for a long time... Hope we see the Mrs. in the league next season... Aldona Povelonis and Stanley Bernot always have a friendly duel at affairs... Finally Helen White and Butch Joe Stuglis have set their day when they will say, "I do.'... Johnnie Petritus was a busy chairman last Saturday and saw that everything in general was going smoothly... At intervals Willkie ran out to the bar to drum up some business with Bill Rasins... Paps Jr. had the honor of dancing with his dancing instructress Kay Puleikis... Sully was very sad when his blond friend walked out. Cheer up, the best is yet to come...

Rounder Upper F.

HOUSEHOLD HINTS

HINT—To help keep floors bright and clean wipe up once or twice a month with a chamois which has been wrung out in cold water.

HINT—You can keep the bristles of brushes stiff by soaking them in equal amounts of milk and water and then drying them in the sun.

HINT—In mending fine knit wear, place a piece of net under the spot to be mended, extending a little beyond it on all sides. Then sew back and forth over the net in rather loose stitches.

HINT—Have a pair of embroidery hoops on hand to keep materials taunt when cleaning spots and stains.

HINT—To keep kitchen drawers looking neat, line them with oilcloth. This makes them much easier to keep clean.

HINT—To save on dishcloths, use a medium-sized cork dipped in scouring powedr for polishing paring knives and cutlery.

HINT—If you find it difficult to clean slender vases or the inside of bottles with a cloth, use a bottle brush.

HINT—When cleaning or airing the room snap up the curtains and they will not get soiled. Use the smallest size dress snaps (white) on the two bottom corners of your curtains to do this.

Newsboys on W. Coast Win Board Ruling

LOS ANGELES. — The Newsboys' Union, Local 75, CIO won an important victory here with the ruling of the National Labor Relations Board that four local newspapers must hold a collective bargaining election.

The ruling was handed down as a result of a petition by the union and hearing early in 1940.

There were indications that the newspapers may contest the right of newsboys to collective bargaining on a claim that they are not em-ployes.

New Life Comes To Vilno, Old Lith. Capital

VILNIUS.—Ancient Vilnius (Vilno) is now covered with a blanket of snow and is dotted with the bare trunks of mighty oaks, with its one and only wide thoroughfare and hundreds of narrow, medieval streets, has grown younger. The Capitol of Soviet Lithuania presents an unusual scene of animation. The election of deputies to the Supreme Soviet of the U.S.S.R. here coincided with the moving over of government institutions from Kaunas to the liberated capital of Lithuania, with the big work of reorganizing a hundred and fifty nationalized industrial enterprises into real Soviet plants and factories.

Dozens of plants which have stood idle for many years are already operating. Every now and then out of date trucks and modern Soviet five ton trucks are seen racing along the streets carrying lathes, machines and equipment from one part of the city to the other. People here are already accustomed to seeing new powerful enterprises equipped with modern technique making their appearance every week in place of the former two or three small handicraft factories.

EMPLOYMENT DOUBLES

The number of persons engaged in the city's industry has practically doubles. During the past six months over 22,000 persons received work. Every day 150-200 former unemployed persons join in creative labor. The uncertainty of the morrow no longer haunts the people who are growing confident of the near future. Your correspondent visited one of the recently opened secondary schools for adults. It is regularly attended by several hundred workers, office employes and handicraftsmen. Among them many who have been promoted to various directors of the enterprises, foremen, managers, etc.

When the opening of the People's University was announced in Vilnius, 4,3000 persons signed up as students.

FREE ELECTIONS NOW

It seems as if the election campaign to the Supreme Soviet of the U.S.S.R. has accumulated all the fresh and yet untouched energy of the liberated peoples. Approximtely 800 representatives of the working people of Vilnius are working in 118 ward election commissions. The army of teachers and political workers counts over two thousand persons.

Harmoniuos preparations for free, nationwide elections now under way where only recently "elections" to the Polish Sejm and Senate were accompanied by police trror, by petty squabbles in the bourgeois parties and groups, where the "elected" were two generals, two landladies, two big capitalists and one rabbi.

The Lithuanians, Poles, Jews and Russians are working shoulder to shoulder in the electoral wards. It was already late in the evening but everywhere-in the center of the city and in the workers' settlement, Novaya Vilnya, scores of people were decorating the premises for voting. In the City's big buildings, meeting were taking place between the voters and their candidates for deputies. On the premises recently established for the State Philharmonic Society, approximately 2,000 voters attentively listened to the speech of their candidate for deputy, Paul Boltrushek. Before the people, who in the not distant past under capitalism led a monotonous dreary existence, there now stretches the shining, bright path of the Soviet man.

The candidate for deputy, Mamert Gustcho enjoys great popularity among the voters. This ordinary metal worker rose to the post of director of the biggest enterprise in Vilnius. The son of a worker has become one of the most talented organizers of socialist enterprises in the Republic.

0

SS. AMERICA DOG KENNELS

MENU FOR DOGS

SATURDAY

Breakfast	Dinner
Milk and Crackers	Beef Broth
Broth	Stale Whole-Wheat Bread

SUNDAY

Breakfast	Dinner
Diced Boiled Beef	Shredded Boiled Lamb
Beef Broth	Lamb Broth
Shredded Raw Lettuce	Ground Raw Spinach
Wheatsworth Crackers	Soda Crackers

MONDAY

Breakfast	Dinner
Lamb Broth	Boiled Fresh Codfish
Grated Raw Carrots	Fish Broth
Rusks	Chopped Raw Cabbage
	Stale Whole-Wheat Bread

TUESDAY

Breakfast	Dinner
Boiled Halibut	Finely cut Medium to Rare Roast Beef
Broth	
Zwieback	Blood Gravy
	Sun-Dried Irradiated Bread

WEDNESDAY

Breakfast	Dinner
Finely cut Roast Beef	Roast or Boiled Chicken

OF COURSE, THEY COME FROM THE BEST FAMILIES: This is not a printer's gag. It's a dog menu from the United States Liner America. Carefully planned, the menu furnishes variety and vitamins for the well-bred pup.

British War Costs Now Up To $52,000,000 Each Day

LONDON. — Britain's war effort now is costing about $53,000,000 a day. It cost $38,000,000 daily in 1940. Army, navy and air force costs combined averaged about $47,628,000 daily in the first 11 days of 1941. The rest went for interest and management, national debt and ordinary ependitures.

A method that permits sending over ordinary telephone wires colored photographs of fine detail, free from streaks and distortion and which can readily be enlarged after they have been received, has been developed by William G. H. Finch of Spuyten Duyvil, N. Y.

An experimental house designed to trap the sun's heat falling on the roof and store it in the basement for future use is ready for research on the utilization of solar radiation at the Massachusetts Institute of Technology.

BRITISH PEOPLE'S CONVENTION ADOPTS 8 POINT PROGRAM FOR PEOPLE'S GOV'T, PEACE

By Philip Bolsover

LONDON. — The 2,500 delegates to the People's Convention, which met here Sunday are on the way home to the four corners of Britain, carrying the news of the triumphant gathering, of smashing through the silence of official censorship, of the powerful demand of the people's representatives for a People's Government and a people's just peace.

Quite a number of soldiers were among the delegates. Incidentally, at the London railway stations military police examined the documents of all incoming soldiers, evidently expecting the arrival of soldiers delegates to the Convention.

The actual meeting of these delegates—a true People's Parlament—is not an end but only a beginning. The hundreds of delegates have returned to factories and farms, cities and villages, pits and dockyards, determined to carry forward a great campaign for the program of the People's Convention.

The Convention breathing all that is best in the labor, trade union and democratic movements, proved a historic event. By the tremendous response it has evoked from the British people, by its sheer weight and importance, it has first broken through the press boycott and now has swept aside its fierce attacks.

GREAT MOVEMENT LAUNCHED

The correspondents of the British and American press came as enemies, but found themselves listening to delegates representing a great cross-section of the British people-labor, trade union, professional and scientific workers of every type. This was a complete and not-to-be denied reply to those who have attempted to show the convention as representing a small group or a single political party.

The Convention approved a comprehensive Eight Point Program—two more than the original Six Points. The Convention is now pledged to fight for the following:

1) A rise in the living standards of the people, including higher wages for workers and civil defense forces, better allowances for the dependants of soldiers, sailors, airmen, increases in pensions, in war compensations, and in unemployment allowances.

2) Adequate bombproof shelters, prompt and effective provision for the needs of all raid victims.

3) Restoration, safe-guarding and extension of all trade union rights, democratic rights, civil liberties.

4) The use of emergency powers to take over the banks, land, transport, large scale industry in order to end profiteering and speculation in food and corruption and organized production in the interests of the people.

5) Freedom for India, an end to enforced partition in Ireland, the right of all colonial peoples to determine their own destiny.

6) Friendship with the Soviet Union.

7) A People's Government, truly representative of the working people and able to command the confidence of working people throughout the world.

8) A People's Peace, achieved by the working people of all countries, and based on the right of all peoples to determine their own destiny.

FORM NATIONAL COMMITTEE

The Convention elected a National Committee, who will direct the campaign for the Eight Points. Regional committees working under the National Committee will be elected on a broad basis by regional people's conventions.

The most prominent and most important demands will be the call for a People's Government and for a People's Peace. To these ends all energies will be directed.

D. N. Pritt, a leading member of the Convention, and Henry Adams, chairman of the Convention Committee and London divisional organizer of the Building Trade Workers Union, replied to press accusations that the Convention was "pro-Hitler" or that it favored "surrendering to Fascism."

"Our policy," said Pritt, "is to offer the peoples of the enemy a peace without annexations, without indemnities, with liberty for all peoples to determine their own destiny. We know the German people, freed from fears based on the declaration of British propagandists that if they are defeated their country will be dismembered and they will be taxed, humiliated and oppressed, will no longer be willing to fight and suffer for Hitler's aims, but will accept such an offer if made by a People's Government in which they have confidence.

"A People's Government, demonstrating its sincerity by a simultaneous offer to self-determination to the peoples of India and the colonies, could be trusted by the German peoples. Acceptance by the German peoples would mean an end to Hitler and the Nazis, and would also mean that peace could be made without sowing revenge or injustice, or starvation, the seeds of a Third World War.

"Some more reckless and foolish critics have suggested that we are 'pro-Hitler.' Those critics are merely liars. **We have been enemies of Hitler and his system while these critics—the press lords, the bankers, the industrial bosses—were licking his boots, building up his strength, presenting him with one country after another. While they were behaving like that, I myself was excluded from Germany by Hitler's order, seven years ago.**

"Criticism are put forward that you can't change the government in wartime because that would let in Hitler. The truth is, whether we are for war or peace, we can't afford anything but a government based on the people, in whom the people have confidence, who would not ask the people to suffer except in the people's own cause and would suffer equally with them."

TELLS OF GROWTH

Harry Adams described the developement of the Convention movement from the time when the first conference in the summer of last year organized the demand for the removal of the Munichmen, which envoked tremendous response. Last September, a People's Convention Manifesto, issued over the signatures of 500 prominent persons, gave the movement the beginnings which led to its present position.

"This great People's Convention," he said, "is being held for the purpose of re-vitalizing the fighting spirit of our people against the ruling class of this country, and, in company with the peoples of all other capitalist countries, to fight against the ruling class of all countries for peace and progress."

Adams made a fierce attack on profiteers, concluding with the words, **persons who make the largest profits are shouting the loudest about peace and democracy."** He said the first war aim of the Government seemed to be the preservation of the empire and of the profit-making system, adding **"We refuse to assist this disreputable and scandalous state of affairs. Hitler and Mussolini may use this denunciation of our rulers for their own ends, but the same story can be told of the Italian empire, and the criminal record of German imperialism is known to all."**

He said it was not true that peace meant surrender to fascism.

"A People's Government could formulate peace prposals, and while effectively defending us against foreign imperialists," he said, "could associate itself with the Soviet Union in an effort for a real and enduring peace, and could appeal to the people of the conquered countries to revolt against their oppressors and to form People's Government of their own."

And it is with that feeling and determination to win this strugle that the delegates returned to their homes in the remotest parts of the country.

'Teta iš Amerikos' This Sunday

The LUCers are all busy preparing for the sixth annual LUC show which will occur this Sunday January 26th, 1941, at the Lithuanian Auditorium. The annual shows have made it possible for the Lithuanian University Club to present yearly scholarship to deserving young Lithuanian-American students. Mickey Linnon and his orchestra will play after the presentation of the three act comedy. Beer and refreshments will be served at the bar.

Charley Rasackas announces the organization of a new branch of the LUC auxiliary in Brighton Park where the membership is growing rapidly. A dance will he held on February 1st at the Hollywood Hall in an attempt to raise money.

WHO'S WHO

LUC Scholarship Award

Miss Pauline Wolfe, of Willisville, Illinois, has been awarded the second prize of fifty dollars in the Lithuanian University Club's scholarship competition for the past year. Due to the fact that the financial success of last year's concert was greater than anticipated, we were able to increase the scope of our activity in the scholarship field.

Pauline is now a junior at the Southern Illinois Normal University at Carbondale, Illinois, where she is majoring in zoology. At the present time, she is undecided between a career in medicine and one in medical technology. She plans to teach a while to raise the necessary funds and then go back to school.

Miss Wolfe has had to get her education the hard way. She has not received any financial aid from her parents; they were in no position to give her the aid. She came to the University two years ago fortified with a small loan from the Local Women's Club, and has done office work at school for tuition and housework in a private home for room and board. Outside of that, her time, such as it was, remained for study. However, in spite of these handicaps, she managed to carry a full-time school program and compile good scholastic records besides her heavy outside work. The LUC grant will be sufficient to pay her tuition. All that she will have to worry about during the coming academic year will be room and board, clothes, books, etc. Her outside work will be not quite as heavy, and consequently she will be able to devote more time to her studies.

We are confident that Miss Wolfs will succeed in her chosen field. Anyone with enough determination to overcome the economic obstacles in their path the way she has done is certainly a good investment.

LUC Scholarship Committee.

LUC Scholarship Award

Algerd J. Rudis, a student at the Art Institute of Chicago, is the winner of the $150.00 first prize scholarship grant of the Lithuanian University Club for the current school year. He is about to enter his sophomore year at the Art Institute where he is preparing for the profession of commercial art.

Algerd's scholastic record is good. His professors speak highly of his work and of his personality. They have stressed that potentially he has the ability to make a success of himself in his chosen field. Furthermore he has the ambition and determination. It is well exemplified in what he is doing to further his education. During the last school year, he worked as a student janitor for his tuition. His duties took on an average of 25 hours per week, or about 4 hours per day. In spite of this handicap, he was able to devote enough time to his studies to make a good scholastic record. With the aid of the LUC award, he will be able to devote still more time to his studies.

This means a lot to one who is studying art. In the past, Algerd's job took up his daylight hours so that he had to study and paint by artificial light. An artist must work from nature, where the color values are seen in their proper perspective. Artificial light sharpens shadows at the expense of losing color values. Only after years of work can an artist overcome this handicap. Thus, it can readily be seen that the LUC award will be a boon not only from the point of view of lessening his outside work but also because it will permit him to work directly from nature.

The LUC is quite confident that Algerd Rudis will make the most of the opportunity afforded him by our award. We have been singularly fortunate in the selection of our candidates thus far. For instance, Alvina Ciparis, winner of our last award, has been awarded a half scholarship at the Art Institute for the current year in recognition of her excellent scholastic record there. It is the conviction of the LUC that Algerd will also justify our faith in his ability.

LUC Scholarship Committee.

LUC BULLSESSION

Say... talking about scholarship awards... wish I had one of 50 cents right now... I'd like to see that new movie downtown.

Oh Yeah... One of the LUCers is bringing down a famous strip tease dancer of Chicago to our 6th annual show... this is strictly confidential... so don't tell him I told you... I think her name is June St. Clair.

The sports committee arranged a swimming party for this month... out at Long Beach, California... the sports chairman is out there now ...are you going?

My best wishes to the LUC columnist who will take my place... I gotta get back to ol' grind... school's gonna start for me this February... see you in June. **Wally.**

Wounds incurred by persons working in the Russian Arctic are said to heal more rapidly than usual if they require stitching, but more slowly if they are left open. Paradoxically, both effects are credited to the relatively germ-free Arctic air. Germs in closed-up wounds cause inflamation but on minor, open wounds they stimulate the natural healing processes.

A LITTLE NIGHT'S SADNESS

By RAPHAEL HAYES

Between the thunder and the lightning crash,
Children of man, the young men dream,
Bright faces tossed up on the turgid year;
Seeing her loveliness of stride
The dark shore of her quiet hair

Against the whiteness of her limbs.
In them the desires of the dead
Of generations sunk in graves.
In them the longings of the past
Poise in an island moment,
held in this gaze
Firm upon a sea of time;
And they, who dream where none will come,
Wait in hot afternoons where no birds fly
Wait with their own vast baggage at their side;

For the reality reveals
The youths, the incompleted lovers,
Stark on the world's raw edge,
Stand accurately in the rifle fire;
For death's abroad
With murder deadly in his gimlet eyes;

And statesmen, cheap weather vanes,
Beaks pointed where the profit lies,
Borrow these innocents for their barricades;
And all men's visions, horror-eyed,
Swing from the gibbet of the times.

From "American Writing", edited by Sidney Alexander, Ben Field, S. Funaroff and Prudencia de Pereda.)

CLUB NEWS – ACTIVITIES – SPORTS – SOCIALS

MILADIES, SKRAPS GIRLS BOWLING TEAMS BATTLE FOR 3rd PLACE

Wow, what a social that was Saturday, the Guttersoup or in other words beer wasn't bad nor were the Railroad straits. The Redwing "Squaws", Monarchs "Miladies", and the Sparks "Skrapies" all came out in their bowling costumes, just why the Sparks "Chubbies" didn't wear theirs we don't know.

Last week Ida Stankus took the best fall of them all, and got a strike. If thats what it takes, let's all wear pillows. By the way Ida, we did miss you Saturday.

The Miladies and Skraps teams are both hanging on to third place for weeks, we expect one of them to break the ice this week. We hear that some of the girls are out practicing other nights outside the league, and so the battles will go on.

Here are the individual averages as of last week:

1. Cel Riva	156
2. J. Shaiko	152
3. G. Machen	151
4. L. Retis	146
5. B. Zalatoris	130
6. B. Kunsky	129
7. N. Gizevich	129
8. J. Kunsky	127
9. B. Urbelis	122
10. F. Arlis	120
11. I. Stankus	117
12. H. Kwain	116
13. L. Jokubonis	112
14. S. Kolosky	110
15. D. Yurkonis	109
16. S. Stankus	106
17. H. Copinsky	105
18. F. Yurgil	99
19. P. Rasins	95
20. A. Peters	90

TEAM STANDINGS

	W	L
Squaws	28	11
Chubbies	25	15
Miladies	13	26
Skraps	13	26

GUTTER GAGS

To make a success og anything, co-operation is needed! And did we get it! Yes, Sir! A very large crowd was on hand to make a success of the first venture conceived by the Chicago Bowling League.

The Bowler's Dance held last Saturday evening at Hollwood Hall was surely an enjoyable affair to be present at. Many of the L.D.S.'rs and their loyal friends as I noticed, enjoyed the pleasing music played by Tony Janis and his "Strike Paraders." The orchestra really had a very large repertoire of new and old tunes which included dreamy waltzes, peppy jump and jive stuff and, of course, the old reliables, the Lithuanian polkas.

As this was the first of a series of the Bowler's affairs, we hope that the rest will be just as successful. Raising funds to send bowlers to the Second National Tournament in Cleveland, is a huge job so future cooperation from all will be greatly appreciated.

It really takes plenty of time to accumulate some gossip but, gosh—some of the guys and gals might get sore and that would not be very nice, would it? How can I help it if I found out that Captain Moaner refused to take the wardorbe job because he wanted to get behind the bar so he could get free drinks. Or that Frances and Helen of the Skraps make so much racket selling tickets in the wardrobe booth that the foundry works would seem like a siesta. Maybe George Kwain would have been happier if he brought the piano with him to the dance because he left his tickets on it, I guess, and had to buy another pair at the door. Ray Kissel came in with his gal friend, slightly cold but beauteous Cecilia—and sidekick Flannel-Mouth Ozzie was not performing as usual probably he had a "clamper" with him? — Gross with his cute dimples and pal Padden of the Foul Balls came in to show us all that they could dance as well as bowl.

While wandering about I saw red in front of me—yes, sir, — there were three Redwing Squaws namely, Barbara, Stella and Nellie showing off their new bowling team blouses. Sitting on the sidelines I spotted Bloozie Norvilas wearing glasses not to see the pins? better — but as he claimed for "personal protection." There's Stan Bernot doing a "Walter Raleigh" by lending his warm sweater to a girl friend, I thought you had the oomph, Stan! — Frances Arlis and Jessie arriving at a very late hour with the "Score Sheet" just when their escort was going to pick them up.

"Railroad" Peters in a constant daze running around to see ifeverything is — money. I couldn't help it if I saw Sully asking a 12 year old girl for her address. I hope it was "strictly business"—I even felt sorry for Riva and Dober tiring their precious bowling arms serving refreshments but it was for the cause—Bertha Z. and Bruno Baron still that way since New Year's Eve, dancing—Al Klaud bothering and getting in everyone's hair by collecting tickets at the door. To prove how p[illegible] travels—we had the presence of two army men in our midst [illegible]dulging in gala festivities. [illegible]ut not once during the evenin[illegible] was I asked to introduce any [illegible]nely hearts, maybe the wall [illegible]owers bloomed in glory that night!

Bowling last Monday night proved to be nerve wrecking for many of the bowlers. Enjoying themselves immensely at the Dance the players promptly started to smash league records.

Namely, the Redwings Kings, although losing two games while winning one to the Redwings "A" 's they set a new league record for team high single game getting 1079 pins. S. Jacobs also in same game bowled into a tie for high individual game getting a score of 266.

First place Foul Balls captured two games from the Redwing Bombers. The first and last games were of nip and tuck style both games decided by 7 and 4 pins respectfully.

Second place Redwing Stars still keeping pace with the Foul Balls by a 2 to 1 route trouncing the Jeeps.

On alleys 1 and 2 the Sparks held their intra-club clash but the "A" team came out a 2 to 1 winner.

TEAM STANDINGS

	W	L.
1. Foul Balls	34	20
2. Redwing Stars	31	23
3. Redwing "A"	27	27
4. Sparks "A"	27	27
5. Redwing Kings	26	28
6. Redwing "B"	24	30
7. Jeeps	24	30
8. Sparks B.	22	32

Anchor Man.

Monarchs Postpone Hard Times Social Until Next Month

Flash!!! The Monarchs are sorry to say that their Hard Time Social will have to be cancelled due to some unexpected difficulties. The Social was to be held Saturday, January 25th. It is postponed until next month.

And now let us see what the Monarchs did at the LDS Bowling Dance... Phyllis Rasins is still jitterbugging... Ray Russel and Bil Rasins make a very lovely couple... Tex Zebraitis helping out as always, while his wife Kay, sat and looked pretty... Ed Kardakas has eyes for Volga Yuska only... Bertha Zalatoris was ticket taker, but missing from the Monarchs crowd was Joe Stuglis and Helen. Wonder why?

The Monarch girl bowlers are getting pretty near the top. Thursday will find out which are the best, Monarchs or Scraps.

Well, thats all of the Monarchs gossip, but I'll be seeing you next week.

Monarchy.

—LKMC— News Bits

Another week has gone by and brings us closer to March 30, on which day you will see the finest operetta of the year, "The Waltz Dream."

This week I promised you a brief summary of the part of "Count Sigismund." This part is portrayed by Paul Stogis. I guess every one must know that he is one of the best bass singers amongst the Lithuanian circles. Many of you probably remember him as the "Captain of the Archers" in our las t operetta "Vagabond King."

Count Sigismund is the plotter in the story. He is the one who sends Princess Helene's true lovers to exile so he can have her for himself. He is jealous of any one who comes to get Princess Helene's hand. The only reason he wants to marry her is the power connected with the marriage. The one who marries the Princess will in time become the Ruler.

Next week "Aunt Matilda" will be discussed.

This and That with L.K.M.'ers

Sundays performance of "Strange Feathers" interested the chorus and the entire audience. It was pretty good, if I may say so. It was different from the rest of the comedies that we have seen. The cast was exceptionally good. Most of the characters were old timers. Among them were: Tony Guyor, Nancy Gordon, Zebraitis, Frances Yurgil. A few new stars were discovered. Aldona G., Art Walker and Mrs. Eve Stulgaitis did very well.

After the show, love seemed to hit most of the chorus members. According to my calendar, this is January and not spring when love is in the air. In one dark corner could be seen Alma W. and Moan with that certain look in their eyes. When I'd turn my eyes the other way, I'd spot Ed Ziny and Cecelia very much interested in each other. Ed Dockus and Bertha are still going strong. I guess that isn't news any more. Helen A. seemed to do her darnest to get Murriel Jacksons attentions. Art Waller looking very much interested in Millie.

Sport News: Ed Shermikas bowled 247, which is darned good, while a certain L.K.M.'er bowled 87. He asked that his name be kept quiet.

Have any of you noticed Tony Banes in the past few weeks? Something seems to be wrong. I believe there is a certain lass that has got his fancy. Must of hit him quite hard. In fact he sold his old car and bought a new Coupe???

"Whosit".

SEVEN TEAMS BOWL IN OFFICIAL OPEN OF DETROIT TOURNEY

DETROIT. — Terminating 3 weeks of preliminary bowling which saw over 35 pin-topplers competing, the Motor City LDS'ers last Saturday evening embarked upon the first lap of their pin tourney.

Seven teams comprising four boys' and three girls' quintets provided the initial action of official competition.

Although last week's games marked a month of activity for the keglers, the games were but the opening gun of the tourney which will culminate with the selection of Detroit's entries for the LDS Championships to be held at Cleveland in April.

Games of the preceeding weeks were preliminaries to ascertain the approximate averages of the respective bowlers and to enable the organization of teams of as nearly equal strength as possible.

While the official inauguration evinced much enthusiasm amongst the bowlers, the evening witnessed a lack of top-bowling form with a 180 game representing the high single game and a 491 as the best three game series. This was in the boy's division with Matt Sholomskas tallying the former and Serve Gugas scoring the latter.

Other high games were rolled by Joe Adams, 176; V. Machalskis, 173; Serve Gugas, 170; and Wally Gugas, 170.

In the girl's division Ann Adams led both departments, garnering a high single game of 171 and a series of 423. Her nearest rival was Bee Baker who rolled a 141.

Official averages covering the entire four week period of bowling, as announced last Sunday, showed that Paul Stankus was leading the men with an average of 167, while Ann Adams 137.3 was taps in the girls division.

Other averages are as follows: S. Gugas, 157; W. Gugas, 156; B. Shevo, 148; J. Adams, 146.8; T. Adams, 146.6; V. Machalski. 141; A. Litvin, 140; M. Sholomskas, 137; and J. Stanonis, 136 to round out the first ten in the boys division.

Trailing behind Ann Adams in the girls division are: B. Baker, 125; Albena Nauseda, 119; Laura Shevo, 113; and Albena Litvin, 107.

The second series of the tuorney will take place this Saturday evening at Fort-Recreation, where again 35 bowlers are expected to participate.

Roseland Flashets

You haven't heard of us uh?? Well you will from now on. Who are we?? Well let me tell you.

There are six of us girls plus two boys who are: Felix, our mascot and Mike, our driver-rounder.

We want more girls, can you blame us? so if you are interested, see some member at the dance which I will tell you about next week. It goes on February 15, and its' on a Saturday.

You don't have to be Lithuanian to be in our club the dues are only twenty-five cents a month, we have meetings every Friday, we go ice skating, roller skating, bowling, and what ever else you want to do.

We hope you will be at the dance to join the club and have the time of your life. Its going to be a FRUIT Dance, but don't let the fruit get you down, we furnish it.

Paulie.

Rockford Rockets Are Wizards On Roller Skates

Oww—my back! — Gee my arms hurt! are only some of the exclamations heard when you meet a member of the Rocket. The flops and black and blue marks weren't expected, or were they? The skating party turned out for the best, but can yau imagine—Charlie G. drinking "7" up at the Town Hall—Susie only falling once—Agnes standing up on skates—Bernice taking three spills—Skates holding Stanza up—or Algird wiping the dirt off the floor? This is all hard to believe, but I find it very true. Charlie had to have his picture taken while having his skates put on. What's the matter, Charlie, do you have to prove it to some one?

At the meeting of the Rockets Thurs. sweaters was the main thuoght. Those "Crew Necks" seemed to be liked the best. Our President, Edmund Lowden, put the discussion of choosing the sweaters until next meeting — which is Thurs., Jan. 30, at Montague House.

Sunday the Rockets bowled at the Broadway Recreation, and I must say they made a good showing. Bunny, Viek., and Bernice sure got a big kick out of the motions Agnes made before she threw the ball. Susie got a "turkey' 'and "two chicks" during the last game; her score was 194. I wonder what Eddie thought a "turkey" was? The team would make a fine showing if they entered the Big Lithuanian Tournament Sunday, at the Broadway Alleys. Until something else turns up this is still—

Miss Snooparound.

A healthy human being can exert a force of 300 pounds with his jaws, perhaps double that is he is an Eskimo trained in chewing seal-skins.